

అంధ పత్రిక

308571

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 18 వ తేదీ బుధవారము

No 120

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ అష్టమి ర.

సంచిక ౧౨౦

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి కల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

మాతామర తైలము ఒక్కడక్కడ నాలుగు అగాలక కొని నాలుగైద సాగులు రాచినదే డల తామర నిర్మలముగను. నయము కాని యెడఁ బా నాలులగాలు పులి ఁసికొన వచ్చును.

ఈతైలమును ఒకసారివాడిన నుఖపడగలరు. దీనిని రాచిన మంటయుండదు చర్మము నలుపెక్కదు. అమృతాంజనము డిహో 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

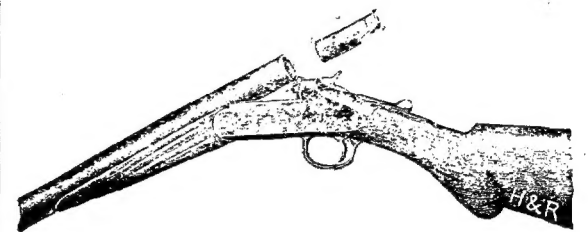
12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

చెన్నై పురి.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. నలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కో,

12, పాకన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

దంత మార్తము

కుంటినొప్పులకు మంచిపాడుము. నువాసన లిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశాలహరి

కొప్పిలచోట దూదిని ముందుతోటికి పెట్టి నొప్పిని వెంటనేమాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

అలికితే పోవుట, అగ్ని హూద్యము, పిల్లబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు. 25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజకి తైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూలు రాచిన తప్పక పనిచేయును. డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అగాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అతికొప్పి, అతిచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను క్రితగాలివలనను పగిలిసియు పురుయు, జలప్పులుయు సంధించును. ఈతైలమును రాచిన పగుళ్లుమాని శల పోయి మంచిచర్మము రాగలరు. కుగుళ్ళి నొప్పియు నయముగను. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. వేరు

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. పెండుకలు నునుపుజేరును. కురులు పెరుగును. 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లాపు బాగ మొలకొచ్చుకొని యమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలిన వెంటనే మందుతీసుట ఆవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది. 12 మాత్రలు డబ్బీ 1కి వెల 0-8-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతిముంబ నుడదగినది. సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అగాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

భానుపుష్పికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహర్తి.

ఈస్నమును నీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. తో 0-12-0.

శామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, దురద, రస కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు. డబ్బీ 1-కి వెల 4 అగాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విషపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదిశ్యవేధము సీసా 1కి వెల 0-12-0 అగాలు.

కర్ణశాలహరి

5,6 బొల్లలు చెవిలోపోసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-8-0 అగాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొడుకు సనాయిమేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడిన చోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తగుద్ధికి మేహకారక బాధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహ 1-4-0 అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొడుకు పుండ్లకును ఈతైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తివలయును.

ఆంధ్రపత్రిక సంజనము డి హౌ, తె

ఃంః, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. శక. ౨, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

విశ్వరూప కల్పక కాలేజి.

దాని ప్రాముఖ్యత.

విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—

ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

- ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
- 1. యంత్రాగ్రాము
- 2. విద్యార్థిగ్రాము
- 3. కేరళగ్రాము
- 4. పురుష రహితగ్రాము
- 5. హిందూగ్రాము

విశ్వరూప కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

మదరాసు కార్పొరేషన్.

వచ్చు డిపార్టుమెంటు

7 డివిజన్ గాని, టెల్లెగ్రాఫ్, బారకాను
మదరాసు కార్పొరేషన్. వచ్చు డిపార్టుమెంటు
మదరాసు కార్పొరేషన్. వచ్చు డిపార్టుమెంటు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

No Matter
WHEN, WHERE, WHY,
the headache,
STEARNS' HEADACHE CURE
can be obtained
and will give
relief.
Sold for over 25 years
by Chemists in
FIFTY COUNTRIES.
12 doses for 12 annas
Be sure to get STEARNS

2-వక్ర నెలల వచ్చుకూర్చు	తల తలం 1-కి 0.6-0
కుంకుమ పువ్వు	" " 2.0-0
గోరొజనము	" " 7.0-0
రసభక్తము	" " 10-10-0

అప్పుకొనడం డిసా 6, తొలుకెట్టిపిడి, మదరాసు

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని వాడుచేయు
గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల. మోటారుబండ్లు నడుపుటకు
గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల. మోటారుబండ్లు నడుపుటకు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

గ్యాల్లీ. అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co, 149, Broadway, Madras

క్రాంతి రిటని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినీయా ఆయిల్.

విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టింపు పురుగు
లను నశింపజేయును. టీక 1-కి ఆ. 0.5-1

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పాదోలును.

240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12

విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—
విశ్వరూప కాలేజి విద్యార్థి కుటుంబ ప్రాముఖ్యత:—

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

ఇచ్చట గల ప్రకటన గాఢములు.
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు
విద్యార్థి. ఈ కాలేజియొక్క అధికారము వారి హక్కుయగు

వృత్తాంత లేఖలు

సర్వాధికారము

(ఒక విశేషమునకు)

మాట్లాడుటకు సంబంధించి.

రెండవదియు క్రిందటి ఒకసాహసమునకు తీసికొని ఒక చిన్న దానిని చంపివేసి నేరముమోపి సర్వాధికారము నేరమునందు ఖయ్యుత చేసిరి. సంగతి విచారించగా యిట్లు తెలిపాలి. రెండవదియు ఒక గారు రంగారావుగారు తెలిపినారు. వారికి మాట్లాడుతూ కత్తిరముల కుమారుడును. అచిన్న దాని కీరమునందు నున్న 810 వంతుల యాపాయమునకు అలంకారముగా నుంచిరి. అప్పుడు అక్కడ ఏమర్పాదము? అచిన్న దానిని అవహించిరి. అంత ఇంటి యందు చుట్టూ బాలిక కనబడకపోవుటచే, కత్తిరముల తీసికొనియెను బాలికనుండి కట్టిన సంతోషించెదమ? చాటింపుకొనించిరి. ఎవరను కుమారుడు అంత పిల్లకత్తిరమునందు పోలీసువారు గ్రామములోని సందలు బోందులు. మాకులు, గోతులు, చెరువులు మొదలగువానివెదకిరి. ఎన్నడును కనబడలేదు. ఇట్లు గ్రామముంతయు గావించగా కుమారుడు ఒకతూమునందు బాలిక చచ్చిపోయియుండుటకు గాంచిరి. ఈదుర్మార్గ కృత్యముచరించిన వారెవరాయ? విచారించ నొడంగిరి. అనుమానమువీడ ఒక సాహసమును కట్టుకొని ఖయ్యుతచేసిరి. వారు నేరమును ఎరుగండియని మొట్టపెట్టుకొనెను. ప్రజలు వీడిటువంటి పనులుచేయువారు గాదనిరి. ఏమననీమి, నిజము బయటపడునంతవఱకు ఎవరని యెవరిని అనుమానములను బట్టలయునుగా? ఇట్లుండగా మాత్యజేసిన మరునాడు అబాలిక ధరించిన కత్తిరములను అమ్మటకు ఒక స్త్రీ బజారునకు తీసుకొనివచ్చినట్లు. అంతి నావస్తువులు ఆనవాలు పట్టబడి ఆమెపై కట్టుకొని యిదియే ఈపని చేసియుండునని సర్వాధికారము తీసుకువచ్చి కైదునొందిరి. ఈ స్త్రీ అక్కడ దాసిపనిచేసి శివించుచుండెదట. కారణజరుగును. తుద కేమిగానవచ్చునో, మాదిరిరా పిల్లకు కత్తిరములపై అలంకరించుటకలగునని నమ్ము. ఇట్టిసంగతులు చూచినప్పుడైనను ధనవంతులు తమబిడ్డలకు విలువగల వస్తువులపై ఏ నేరముల పడముగానో విడిచిపెట్టుకుందురగాక.

ఒక చిన్న దానిపై కులు బయటపడుట ఆవివారమునాడు పాలకొల్లునందెనమీదకుండి ఒకబండి చుచ్చుచుండెను. ఆనందెనవద్ద బండ్లు మొదలగునవి కాలువ యందు పడకుండుటకై కట్టబడిన స్టోపులయ. అక్కడ ఒక చిన్నది బండి చుచ్చుచుండెని స్టోపులకాను కొని నిలబడెను. ఏటవాలు ప్రదేశముగలచే బండికిగా స్టోపులకొనేకచ్చెను అప్పుడు బండియొక్క యెలుగు అక్కడ నిలబడిన చిన్న దాని కదుపును రాయకొనెట్లై. అంతట ఉదరముపగిలి ప్రేరణ బయటపడెను. ఆ చిన్న దానిని మంచముపై బయటపెట్టి సర్వాధికారము తీసుకవచ్చివారు. చిన్న దానికి ఆస్పత్రియందు చికిత్సచేయుచున్నారు. బండివానిగూడ తీసికొనవచ్చిరి. ఇక్కడ విశేషముగా ఒకటిపట్టుబట్టె యజమానులు ఒకరు. తోలువారు మరియొకరు. తోలువానికి మూడవవంతుడెట్లు యిచ్చెదను. అందుచే నందెనలు మొదలగు చిక్కస్థలములనుం బండ్లను దిగియెవను తోలువ వడిగాకూడ పరుగెత్తించెదరు. బండి బోర్ల పడి యుక్కలైనను ఎదురు చురునకుబోకారి కాట్టవీగినను, బండి యజమానునకు నష్టము. స్వంతబండి గలవాడైనను బాగ్రతగా తోలురు. ఆనందెనవద్ద బండివాడు దిగి భద్రముగా నడిపించిన యీఅసాయము సంభవించి యుండదు గదా.

నాటకము.

శివారమునాడు వై. యస్. కే. నాటకసమాజము షాన్సు నేటిసంవరమును పరిదర్శించిరి. ఆశ్వత్థామ దశ్యుధనుడు నుండరుడు జేసినపాత్రము పరిదర్శనములు. ఈనాటక సమాజమునకు పెరిగిపెట్టుగాలైన బట్టికొంటి కృష్ణమూర్తిగారు చాల సమర్థులు. వీరు మంచిమంచి నాటకములను చదివించి యితర పట్టణములయందు పరిదర్శించి భాగ్యవీరి సంపాదించెదరు గాక.

రాజమండ్రివార్తలు.

(ఒక విశేషమునకు)

కాలమానము.

రాజమండ్రి ఆగస్టు 15:—అప్పుడప్పుడు వానలు కురియుచున్న నుండలీ మధ్య మెచ్చుగా నున్నది.

గోదావరి.

క్రిందటి సంవత్సరములోకలె ఈసంవత్సరము నఱచయంతగా గాలేదు. కలెకూడ విస్తారముగా గాలేతు. ఈ సంవత్సరము కలె పలంపాటకూడ లేదు.

ప్రమాదములు.

స్వామయకుబోయిన నౌక యొకకలదునీ. గట్టు కిరిగి గోదావరిలో పడి చనిపోయెను. కలెకూడ పోయిన యొక రెడ్డి చనిపి త్రాయరాము నోటబడి చనిపోయెను.

త్రాగుబోతులు.

నిన్నటిదిన మొక కల్లుపండ్ల మొకటి జరిగినది. అందొక తుదకవాడు 10 దరాములు కల్లు త్రాగు. చాలసేపటి వరకు స్వల్పపిశ్చి కడిముండెను చనిపోవు నేమోచునికూడ భయపడి. ఎట్లో జీవించుట కట్టించెను. ఆహ! మృత్యువందెట్టి ధీమతులగు. మా పురవాసు లిట్టివారికొరకేమి క్రమతీసి కొనెదరో చూడవలసియున్నది.

రంగి అప్పన్నగారు.

పట్టణమధ్యమన బ్రయినింగు కాలేజి దగ్గర వీరొక బిశ్మపు మన కట్టించుచున్నాడు. పట్టణ మధ్యమన కట్టుటకు వీరట్లు సాహసించిరో నాకు తెలియదు. పురపాలనా సంఘమువారు వారి కనుమతి యెట్టిదిగో తెలియదు.

వసురాయ పుస్తక భాండాగారము.

ఈ భాండాగారమునా నౌక రాత్రిపాత్రకాలకు ఇన్నీ సుపేటలో స్థాపించబోవుచున్నా రని వినుచున్నాను.

వీరుకోలు సభ.

మ.రా.రా.స్రీ వడ్డాది సుబ్బారాయుడు గారికి బ్రయినింగు కాలేజివంటి బదిలీయయిన సంకతి అందరికి తెలిసిన విషయమేకదా. వీరిని గౌరవించుటకు గాను నిన్న బ్రయినింగు కాలేజి భవనమున నౌక దగ్గర సభ విద్యార్థులచేత జరుపబడినది. ఆసభకు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారగు కృష్ణమూర్తిగారు రధ్యులులుగా నుండి. కాలేజి ప్రెసిడెంటుగారగు కూర్చేకొరగారు కూడ సభకు విచ్చేసియుండి. సుబ్బారాయుడుగారి చిత్ర పటమును నౌక విద్యార్థి వ్రాసెను. ఆ పటము కాలేజిలోయూ క్రైలాద గట్టబడునని వినుచున్నాను. నిన్నటి సభయందు సుబ్బారాయుడుగారు చదివిన పద్యముల విని సంతోషించి వారెవరు లేరు.

కత్తులు.

మా పట్టణమునా కత్తులు నానాటికి వృద్ధిచుచున్నవని చెప్పుటకొరకము చింతింపుచున్నాను.

బ్రయినింగు కాలేజి వసతిసౌకర్యము.

ఈమధ్య కాలేజిప్రెసిడెంటుగారు బ్రయినింగు కాలేజి వసతి సౌకర్యముగా పరీక్షించుచున్నారని వార్తా పత్రిక వారి పేడకు చూచియున్నాను. అందుచేత బ్రయినింగు కాలేజి విద్యార్థులకు త్వరలో వసతిసౌకర్యమేర్పడునని తోచుచున్నది.

సభ్యజన పుస్తక భాండాగారము.

ఈభాండాగారపు పుస్తకము 22 వ తారీఖున జరుగనున్నది. ఆర్య పుస్తకాలయమందు భాగములున్నను లేకున్నను కార్యదగ్గుగాను దానివీధి నున్నంత యభిమాన మింక చేయివలెను. అట్టివారు కార్యదగ్గుగానుండుటలన భాండాగారమునకు చాల నష్టము వచ్చును. దీనిని సభ్యులు గ్రహించెదరు గాక! గుంటి లక్ష్యుగారే అధ్యక్షులుగా నుండుట మంచిది. వీరి నాపద వినుండి తొలగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వీరు వినుచున్నాను. లక్ష్యుగారు కత్తులలో బోకత్తులు గలుగజేసికొను. వీరికి పట్టణమున దే గాక జిల్లామంతటగూడ నెక్కువగౌరవము కలదు. సభ్యులు దీనిని గ్రహించెదరు గాక!

గోదావరి హిందూసమాజము.

ఈ సమాజమున ఈ నెల 15 వ తారీఖున సమాజ హాలునందు సభ జరిగినది. మైతరాబాదుదగ్గరనున్న చెన్నురి కాపరస్థులగు బ్రహ్మశ్రీ స్వయంభట్ల శివారామకామ్యుల వారనేకవిధములగా యజుర్వేదమును జదివించు మొకపరప జదిగి దాని స్థానము చెప్పెదనన వా రులోచించు కొనకుండ సరిగాజేసివారు. వీరిమేధాశక్తి ఇంతయనిచెప్పటకు వీలులేదు. వీరప్రవచనముగూడ జేసి చూపించిరి. వీరు నాల్గయిదు భాషలలో వ్యవహరిం గూడ జేసి చూపించిరి. కాని మా పురవాసులు మాత్రము వీరిని సరిగా నాదరింపలేదు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు:— బొంబాయి రాజధాని గవర్నరుగారు కల్లించడక ప్రభువు గారికి ప్రభువీ గారికి రాబోవు శుభవారమునాడు వారి చిత్రపటములను ప్రదానమొనగుటకు సుపాదనములు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

బందరు పురవాసుల కొకమనవి.

[ఒక విద్యార్థి]

రాజకార్య విషయములలో నేమి నీతి, మత, సాంఘిక విషయములలో నేమి యాచరము ముందంజవేయుదు తదితరపురములకు మార్గదర్శిగనున్నది. ప్రతివిషయములోను బందరుపురము వచ్చుచున్నది. నేటివలన సమస్తసామాజికముల నాంధ్రత్వము పటాపంచలై పారిపోవునో, ఏరి అన్నసత్యముల కన్న నెక్కువ భక్తి మిచ్చునో వేరేరైతనితో సమాజ కైకావ్య పరిత్రాసములు కలగి ఉచునో, యట్టిగంధరాభి, యట్టిభావసత్యములు, అట్టిసత్యత్యాసములు కొఱకు నా సోదరులు ఇంకను శ్రద్ధబూని యుండుటకు కారణంబయలేనన్నాను. తమతోడివారందఱును నడుమకట్టి ధాన్యపుగా చెలవలె సరస్వతీరీయములను స్థాపించి భాగ్యములనలె ఆత్మ రక్షింతులను బోయుచు నె.తమాత్రమును దగ్గిపోకుండజేయుచు దివిదీప్రగర్భమానమగు భాగమును దాముచేయుటలన నెట్టి ఫలము కలుగునో వేయినామకల గలిగిన యాదేశమును కల్గింపగలకు గాని నానంటి అజ్ఞానము కల్గింపజాలకు. వీరినిగూర్చి 10-12-13 లేదా బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహంగారు పర్యాసమును నౌక మారు బందరు పురవాసులు చరచరలేరని కొనుచున్నాను. పురమందిరములో నున్న పుస్తకములును కృష్ణా సంఘములోనున్న పత్రికలను అట్టి జ్ఞానాలములలో తీరవు. నిన్ను బాతుద్దగణము జేయవలసివదని గొంతులు బొంకురు పోవుట్లు సభలలో సరస్వతములు చేయుచున్నాను. ఎక్కడనో పట్టరేతు నిచ్చినవారు దక్కరేదితర హిందవులు బందరును జ్ఞానవిషయము నిన్ను బాతులనియే నా యభిప్రాయము. వీరినందఱును సుద్ధింపవలసినదే. వీరికందఱును జ్ఞానామృత మిచ్చుటలసినదే. విజయవాడపురమున రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగారము, రాణ్యపాండ్రవర పురమున, వీరేశలింగపుస్తక భాండాగారము, వసురాయ పుస్తక భాండాగారములు చున్నవని మర మాత్రుకేటమందు నొకతెలిపి యొప్పుచున్నది మనకు విశదమే. అట్టితర 18 పేటలుగల్గి దేశభిమానులతోను, కవిపుంగవులతోను, న్యాయవాదులతోను, వాణిజ్య నిపుణులతోను విరాజిల్లుచు నీ విషయములలో నపుటిపట్టుచు యుండునని కొనుచున్నది. మనొక సమయమున బ్రహ్మ బాంధవ పుస్తక భాండాగారము యుండెనట. ఏకారణము చేతనో యిది యిప్పుడు అంతరించి పురవాసులకు దెచ్చు అశక్తులుచేతనో లేక తదితర కార్యములచేత అశక్తపుట్టుట చేతనో తెలియకన్నది. ఈవిషయములో మరపురాదుచాల తప్పదుగదాను? క్రొత్తగారి నేమామించుచున్నాను. రాత్రిపాత్రకాలకు స్థాపించివారే బాతీయక కాలము తెలివినవారే అందరేకాభ్యుదయమునకు సాగునగునన్న వారు. ఇట్టిచిన్న కార్యములన సభిలాభము గలుగునని గమనించలేనందులకు విచారించుచున్నాను. వైచేట్ట భాండాగారమునకు రాత్రి పాత్రకాలాధిపతులు కొంతకాలము కార్యనిర్వాహముగనుండి పరిజిపిటుల విడుదలయ్యారు. పురవాసుల సాహాయ్యము లేమింజేసి వారుగూడ సత్కర్మసాధనలని వచ్చినదని యూహించుచున్నాను. గత జలసేతుబంధము ఏ? ప్రస్తుతము నే చెప్పబూతునది యేమ? మీరందఱును నౌక గుంపుముగానూడి పట్టణమునకు మధ్యమున వాసువద్ద నౌక నుడిక మన నౌక సరస్వత్యాలయము నెలకొల్పును. మీరందఱును తద్విషయమై దీక్షాకంకణబద్ధులై మీపురమున కీ కొఱుత దీపురుగుగాకురు ప్రార్థించుచున్నాడను. మీరు తెలివిన యెవలనికొకమహాపురకార్యముగాదు పురప్రముఖులు పురము కొననియెవల పుస్తకాలయము ఎప్పటికిని వృద్ధికి రావాలను. రాత్రి పాత్రకాలాధిపతులు కొన్ని పుస్తకరాజము లిప్పటికి గూడ నిచ్చెనమరి చెప్పచున్నారట. మీరు మాసమున కొకరూపాయకంటె నెక్కువ యియ్యగలసిన యనసరముండ నేరదని తెలుచెదను. మీరు చేయు దానములలో మీరు పొందు లాభములలో నిది యొక గొప్ప వస్తుకరము గాదు. విద్యార్థుల పుస్తకభాండాగార మొకటి యున్నది. చాలవాయని కొందఱు బుద్ధిమంతులు సమాధానములు చెప్పెదచ్చును. అవి ప్రబోధయోగమున కంతగా సాహాయ్యము చేయుటలేదు. అది మీకు తెలియని సంగతి గాదు. పలుమాటలేల, మీరు నిర్భయము చేవాలయము కొరకు మీరు సంపాదించు పాత్రములను ఆర్యులకొఱకును ప్రతినిముసము మనయాప్త నాంధ్రపురాలకు సరస్వతి యెదురు జూచుచున్నది ఆమెకు నాలితల విగతత లేక యామె పుత్రుల దగ్గర నుండజేయుదు. ఈవిషయమై మీలో నున్న కలనామల సాగ్రద్రోక్తులని మీసాటి సోదరులజ్ఞాన మభివృద్ధిజేసి దేశము సభివృద్ధిలోనికి దెంచు వేడుచున్నాడను. దాని విషయమై తమ త్వలోలో పరచే య ప్రాసకొనెదరు గాక.

నల్లూరు జిల్లా రంగము.

వృత్తాంతములు

కృషి పాఠశాలలకు దొరతనము వాగ్దానము. - మన రాజధానిలో బనిచేయుచున్న కృషి పాఠశాలలను పరమో గాఢము రూ గిరంగం బు గ్రాంటుచేయుచున్నది.

“మద్రాసు” ఆసుపత్రి యోజన: - పోయిన ఒక్కో వారమునాడు 125 ఆంగ్లము కోట్లకు పైగా 319 ప్రాంతర కోసులతోను మదగాను ఆసుపత్రియొడ బొంబయి చేరినది.

సర్ హోమ్స్ బట్లరు: - నెలకొంటున్న 4 కేసీ నిచటకు రాజోవుకోడలో సర్ హోమ్స్ బట్లరు గారు రా నన్నారని తెలియుచున్నది.

మెసాపాటేమియాకు వైద్య సాహాయ్యము: - మెసాపాటేమియాకు వైద్య సాహాయ్యము పంపుటకు గతించి కలకత్తాలో నొక కార్యదర్శి హాకంపు మేర్పడినది.

నారాయణదాసు (సిక్కు మతస్థుడు): - ఇటీ వల హంకాంగునండి తిరిగివచ్చిన సిక్కు మతస్థు నొకరి నారాయణదాసును నాతని “హిందూదేశ సంగ్రహచక్రము” ప్రకా రము నిర్వహణనివాసములో నుంచి.

ఆలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయము: - ఈజిప్టు విద్యాలయము తాలూకు సిండికట్టువారు తత్సంబంధిత కళా శాలలో, తగు వైశాల్యమును గుర్తుచేయుచు నరయుట కొక యుపసంఘము నెర్పరచిరి

సెంటుజోసెపు బాలికా పాఠశాల క్షాలాపుర ను: - ఈ పాఠశాలకొరకు భోజనకాలము నిర్మించుకొరకు నీయుబడిన గ్రాంటుకు రూ 10,000 లకుండి రూ 10,000 లకు మెచ్చించడమైనది.

కలకత్తాలో కాటక పథ: - మంగళేశ్వరుని నీ మధ్య ప్రభులను కాటక పంకర్పమున కార్యాలోచనచేయు టకు జూలైలో దలంపబడిన సభ ఇక పెట్టుబడదని తెలియు చున్నది. శ్రీకార్యకేట ప్రభువుగారు అగ్రాసవాధిపత్యమును విహించుటకు సంకల్పపడటం.

చిక్రపటకారుడు రాజరవివర్మగారి సంస్కరణము: - సుందరములగు చిత్రపటముల రచించి చేయవడసిన రాజా రవివర్మగారి కుమారుడు రామవర్మ రాజాగారు చిత్ర కళల పాఠశాల నొకదాని “సూరికల్ కే” (మధ్యమ తిరు వాన్కూరు)లో స్థాపించెను.

కరాచీ మ్యూనిసిపాలిటీ: - మ్యూనిసిపలు సంఘ ములోకి బలవంతముగ కమిషనరుకు జేర్చుకొనుమని నిర్బంధ పరమలదన జొంబయి దొరతనమువాని కొర దలచిన తీర్మా నమును ఆధిక సంఖ్యాకముగా కరాచీ మ్యూనిసిపాలిటీ సంఘ మువారు నిర్ధారించిరి.

పాలను బిర్రీంచు విధము: - నీళ్లనుకలవకుండ అమృతమపాలు చాల అరుదు. పాలలో నీళ్లు కలిసివడి తేలిది తెలిసికొనుటకు నొకవిధము నూచింపబడినది. కొత్తవిధము

నిగదగలాకుచున్నట్టి యువకు నూని పాలలోనుంచి వెంటనే వ్రేలితీసిన ఆది మంచినీటిపాలునుయెడల నానూదికి పాలంటు కొనున; నూటికి పాలంటుకొనక పోవుటయే నీళ్లుకల యుటకు వానవాలు.

స: ఘోక్త దేశీయ మహాసభ: - దేశీయ మహాసభ సభను సర్వజన ప్రాతినిధ్యముగ జేయు కొరకు రా జోవు అక్టోబరులో బొంబయియందు యావత్ హిందూదేశ రాజకీయ సుసాదనల దేశీయ మహాసభ సభ తగవు: సమా జేశ్వరులుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవట. శ్రీయూత తిలకుగారిని తదను చరలను సమాధాన పరచు కొరకు ప్ర స్తుత సామ్రాజ్యము చట్టముల సరసిండుటకు, స్వీయసరిపా నాల విధాన విషయను తీర్మానమును పుర్యోచారణ చేయు టకును నచటి మహాసభ లాలోగించు చున్నారు.

ఒక సనకరణ: - వెంక జూలై 1915 తేదిని తిరుమల దేవ స్థానమునుగూర్చి ఒక యపరాధముఅను చాడ్చింగు కింద వ్రాసు బడిన యంతములలో కొన్ని యామగ్గుగా తెలియదయ్యుచున్నది. సంప్రాక్షిణము చేకరించి పంచముడనియనుమానపడిన యతనికి కొన్ని యాపాయి యపరాధమును జేకరిన్ని వ్రాశినది నిజము గాన. నీకు నీకు గానాయి విచారించగా యామగ్గు అం మాత్ర మే తేరినది. ఆపత్రికాపాఠము పూర్వపు వ్రాతయొక్క పరి శిష్టముగా దివిని గ్రహించుటకు ప్రార్థింతులు. ఆది పి. ఎస్. కృష్ణమూచారి గారు వ్రాయుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

అధికారాన్ని పట్టి - పుణ్యక్షేత్రములలోని...

దీక్షముల వేళ్ళ - నేడునా కుంభాలు ౬-౫౦౫౦...

శ్రీ మెట్టలను క్రమశుభ్రముగా - గతమున...

నల్లూరు స్వేచ్ఛలు మేజిస్ట్రేటు - కృష్ణా జిల్లా...

రువతి స్వేచ్ఛలు మేజిస్ట్రేటు - చిత్రావతి జిల్లా...

విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వము - పుస్తకమున...

సంకల్పనామయ గారియ్యతో పన్యాసము - క్రితము...

సంకల్పనామయ గారియ్యతో పన్యాసము - మెట్టల...

హిందీ మహాదర్శన సభా సమావేశము - రాజ్య...

బ్రహ్మసంస్థాన రహస్య వాస్తుశాస్త్రాన్ని - స్థానము...

తెలుగుల్ని క్షేమి అర్పించు సమావేశము - ఈ...

చెన్నైలో జరిగిన సమావేశము - గూర్చి...

జ్యోతిషశాస్త్రము

(17-6-15)

మనస్సులను వివరించు - శ్రీమద్ భాగవతము...

ది. ౧౧ రాజరత్న మొకటియూ గారి మరణము - ది...

జ్యోతిషశాస్త్రము - జ్యోతిషశాస్త్రమున...

మన గుణములను భాగము కలిగించి ఇట్లీశ్వరుని...

మనమునకు ప్రకటనము - లావణ ఆగస్టు 17...

Wanted.

For the Town High School, Guntur, a Science L. F., and a Mathematics L. F., Strong in English - Telugu, preferred Salary Rs. 80-5-100. Apply immediately GUNTUR) AKA RAMIAH, Manager.

విషయము క్రమము.

విక్రొందియా టెక్నికల్ కాలేజీ	2
కృత్వాంతశేఖర, బందరు పురవాసుల కోకమనది	3
వాహ్నాగణాంగము, గృథాంతములు	4
శాసనవాక్యాలు, నెజిల్	5
ప్రభావ వ్యాసము—	
శ్రీ విద్యావ్యాసము	6
విద్యా నామ సంగ్రాహము.	
పదే? తంత్రవాక్యాలు	7-8
శాసన తంత్రవాక్యాలు	9
ఇంద్రుని తంత్రవాక్యాలు	10-11-12
ప్రభావాక్యాలు, నీతికోశ, సంకల్పము	18
జాబులు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 18-వ తేది
బుధవారము

శ్రీవిద్యావ్యాసము.

ప్రపంచమున విజ్ఞాన మెన్ని విధములుగానో వ్యాపించుచున్నది. శాస్త్రములు మోడగుచున్నవి. శాస్త్రోదాహరణలు పెరుగుచున్నవి నూతనాంశములు బహుభూతములు. ప్రాచీనాంశములు దిగ్భూతములు నడుచుచున్నవి. భూమిని జలమును గగనమును కేంద్రించి రహస్యములను బహుటికొని నుపకరణములు సిద్ధమగుచున్నవి. వక్షులును, వృక్షులును, జీవములును, జడములును మానవుని యుపయోగార్థము సేవచేయు తెరవులు దినదినమును విశేష విశేషమును సభివృద్ధియగుచున్నవి. ప్రయాణము చేయవలెనన్నను పంచనము చేసికొనవలెనన్నను ఉద్యోగమున కావించినను వ్యవసాయమునకు బూనినను నట్టణమున నుండ దలంచినను పట్టణమున నివసించు నాలోచించినను నీరు ద్రాగ బోయినను నిదురింప నిచ్చయించినను పీడిత కార్యమున కుద్యమించినను పరిసరములను గురించి విషయములు తెలిసికొనక బ్రతుకుటకు వీలులేదు. ఉపజ్ఞానావసరము పురుషుల కె తయో శ్రీలకును సంబంధమున్నది. నిజముగా శ్రీలకెక్కువ విజ్ఞాన మవసరమగుచున్నదనినను వింతగాదు. పురుషునకు సామాన్యముగా నొకయద్యోగము ఒక యుద్యోగస్థానము. ఈపోటిదినములలో అతడు సంపాదక మాత్రమునకు సర్వశక్తులను వినియోగింపవలసియున్నాడు. తక్కినసంగతుల నాలోచించుటకు అతనికి వేళచాలదు. కావున ఇంటియాజమాన్య భారములను శ్రీలేవహించవలసి యున్నాడు. ఆలోచించి చూచినయెడల వహించుచునే యున్నాడు. ఒకవిధముగా అన్ని యద్యోగములు వారివే. అన్ని యుద్యోగస్థానములు వారివే. నగరపాలక సేవకుడు పోషకభతముగురించి క్రొవ్వించిన ప్రత్యక్షముచెప్పవలసిన వారువాచే పాలవాడు పలుపాట్లపెట్టిన కడవలసినవారు వాచే. చాకలివాడు వస్త్రములలెక్క ఎగురకొట్టి నవ్వు మొనగ్గిన జవాబు దారికావలసినవారు వాచే. బిడ్డకు కోగము వచ్చి కడుపుబ్బి తల్లకి దులైన పరితపింపవలసిన వారు వాచే. పుత్రపుత్రులు విద్యాలయములకు చక్కగ పోకమూసలు మూసలయిన భరింపవలసిన వారు వాచే. ఇంటిలోని దీపములు చెడిన, మరలు పాడైన వస్తువులు విరిగిన అవస్థల నందవలసిన వారువాచే. ఈరీతిగా చెప్పుచు పోయినయెడల దినమంతయు చెప్పుచునే యుండవచ్చును. విద్యాభ్యుక్తి దీపములు, కొలొయాలనీర్లు, వాయువిధనము గాగల ప్రాయులు, మోటారు ప్రయాణములు, కృత్రిమ

మగుపాలు వెన్నజున్నులు, మున్నగు విశేషములు ప్రజల నారంభించిన పిదప లోకమే యెరుగనిస్థితి లోనివారు లోకముననుండియు లోకమున లేని వారుగనే యుందురు. అట్టియునికి యునికిగాదు. అట్టి బతుకు బ్రతుకుకాదు. అది దుర్భరము. దాని ఫలము దిష్టఫలము. వస్తువిజ్ఞానము లేనిచోట నానస్తుప్రపై మోహ ముకుర్చించుట సహజము. విజ్ఞాన విరహితమోహము విపరీతపరిణామ మూలము. కావున నెటు జూచినను ప్రాణికితన పరిసరముల విజ్ఞానము అవశ్య సంపాదనీయము ఆ పాశి పురుషుడా శ్రీయూ యను వివేచనకు నెడము లేనేలేదు. పురుషుడైనను సాయే. శ్రీయైనను సరియే. తననాటిలోకము నెరుకపోయిన తప్పుదారుల కడవలసినదే, ఇక్కట్లల నందవలసినదే, మోహకారులకు చిక్కవలసినదే. జీవితమును వృధ చేయ నలసినదే. ఈ తత్త్వ మెరుంగక మనదేశమంత కాలమును కడగొండబడినది, పడుచున్నది ఇట్లేయుండిన పక్షగలదు. 1854 లో మెకాలే ఆంగ్ల విద్యను ప్రొద్దుపులకు ప్రసాదించు నప్పుడు అతనికి నీరత్నము తట్టకపోలేదు. ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమువారి యద్యోగములకు ప్రొద్దుపులను తలచితుచేయుటే యుద్దేశముగా నప్పుడు గ్రహించినను ముందురానుడు వికాసము నాతడు వివరింపక పోలేదు. అప్పట్ను శ్రీవిద్య యాలోచింపబడక పోలేదు కుఃపీడికధికారులుగా నుండిన 'బోర్డుఆఫ్ కంట్రోలు' అనుసంఘము వారీక్రింది రీతిని వ్రాసిరి.

"ప్రొద్దుకభూమిలో శ్రీవిద్యకు నీరువలసిన ప్రాముఖ్యము మనము మరువరాదు. తమ విద్యకు తగినవిద్య చెప్పించవలెనని ప్రొద్దుపులలో ననేకులు ఆశించుచున్నారని వివరము వాసందించుచున్నాడు. పురుషులకు మాత్రము విద్య వ్యాపింపజేయుట మూలముగా కలిగింపగల నైతిక విజ్ఞానాభివృద్ధికంటె నీవిధముగా కొన్ని కట్లు హెచ్చుగా కలిగింపవచ్చును. బంగార ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయుచు మాగవర్షరు జనరలు ఇండియాలో శ్రీవిద్యకు ప్రభుత్వమువారు వృద్ధులకు పూర్వకమైనట్టియు దృఢమగునట్టియు సహాయము చేయవలసినదని వ్రాసికాడు. దీని మేము మహాపూర్వకముగా నంగీకరించుచున్నాము"

ఇది 1854వ సంవత్సరమున జరిగిన సంగతి. 1882వ సంవత్సరమున నీయభిప్రాయమును దృఢపరచు వారేర్పడిరి. వారు విద్యావిషయములను విచారించి నేర్పడినకమీషనువారు. పదిసంవత్సరములు గడచెను. పనికాలేదు. పునఃసాలో నొక ఉత్తమవిద్యాలయము మాత్రము శ్రీలకుండినది. దానికి ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుచుండిన సహాయముకూడ ఆసంవత్సరము తొలగింపబడెను. దేశమున నాందోలన ప్రారంభమయ్యెను. పిటీషనులు మొరూరియలులు తయారయ్యెను. ఇండియా కార్యదర్శిగారు శ్రీవిద్యాపక్షముగానే ప్రసంగించిరి నాటినుండి నేటికి ఇరువది మూడేళ్లగిని. కాలములు మారినవి. పురుషులవిద్య, పలువిధముల ప్రాకిరి విద్యాలయములు హెచ్చినవి. విద్యాభ్యులసంఖ్య యెన్ని యోరెయిల్లవది. విద్యాభివృద్ధి లలో తావులేదని అధికారులు కసరుకొను స్థితి వచ్చినది. కాని శ్రీవిద్యమాత్రము ఎప్పటికాపుననే యున్నది. నేటికి ఐదుగురు బాలురు చదువుచున్న నొక్కబాలిక చదువుట కానరాదు. మైసూరు, తిరువాన్కూర్, కొచ్చిరు ఐరోపా లిటిషు కర గణాలనుజూచి నేర్చుకొనినవి. ఇటీవల శ్రీవిద్యకు చేయూరినిచ్చి:వి. అచ్చట కలిగిన అభివృద్ధియైన మనపరగణాలలో కలుగలేదు. కడలక్షల ప్రజాసంఖ్య యనుకొన్నయెడల మైసూరు లో 6500 లు విద్యార్థినులు, తిరువాన్కూరు లో 18,637 గురు విద్యార్థినులు, కొచ్చినులో 20,000 విద్యార్థినులు, బరోడాలో 35,000 విద్యార్థినులు

విద్య నభ్యసించుచున్నారు. మనపరగణాలలో 3,910 టి కంటె సంఖ్య హెచ్చుగ కానరాదు. ప్రభుత్వశ్రీవిద్య కోరినారు. ప్రజలు శ్రీవిద్య కోరినారు. అధికారులు వాగ్దానములు చేసినారు. నాయకులు వాగ్దానములను గురించి హెచ్చరించి నారు. కాని ఫలముమాత్ర మిట్లేర్పడినది. దీనికి కారణము లూహించుట యవసరములేదు. కొందరు విద్యావిధానమును దూరుదురు. కొందరు విదేశీ యాజమాన్యమును దూరుదురు. కొందరు ప్రొద్దుకభూమిలను దూరుదురు. కొందరు ప్రభుత్వము వాని ప్రవృత్తానాయము చేయలేదందురు. అన్నియు కారణములైనవి. అన్నియు నిరోధకములైనవి. ప్రొద్దుక సంస్థానములను జూచి నయెకల రెండవ కారణమును కడపటి కారణమును బలవత్తరముగా పనిచేసినవనుట స్పష్టమగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారికి సంగతులు నివేదించుటకు శ్రీవిద్యావ్యాసమునకు కార్యరూపక ప్రముత్తములు చేయించుటకు మహాశయము వెడ్డగు బరను సర్ కృష్ణగుప్త మున్నగువారాంగ్ల భూమిలో నుపక్రమము ప్రారంభించినారు. వెంటనే శ్రీవిద్యావిషయమున విచారణలు జరుగవలసినదని యుద్ధోషించు చున్నారు. వనవి పత్రమును సిద్ధముచేసి ఇప్పటికి వేయిసంతకములను జేసినారు. త్వరలోనే ఇండియాకార్యదర్శి ఛేబర్లెయకు పంప నాలోచించుచున్నారు. మన ఇంగ్లీషా కార్యనిర్వాహక సభలోను సీరోపుగ శ్రీవిద్యాభిమానులలో నగ్ల గణ్యుడగు సర్. శుకరనాయకు విద్యాశాఖకే యధ్యక్షుడుగా నుండగలడు. సమయము నుముఖింబుయున్నది. సర్వస్వాంత్ర్యముల యపేక్షయు ప్రజలమానసముల నిండియున్నది. ఇట్టితరణమున శ్రీవిద్యావ్యాసమునకు మార్గమేర్పడి విధానముత్తమ పరిణామమునకై సంస్కరింపబడి వరలేనేని యంతకంటెను కోరదగిన మేలుండదు. ప్రొద్దుక భూమియంతయు నొక్క స్వనముతో వెడ్డపరను సర్ కృష్ణగుప్త, కేడిమ్యూగుమెకె జిమున్నగుప్రొద్దుక మిత్రులయు ప్రొద్దుకనాయకులయు నుపక్రమమును ప్రోత్సహించునని నమ్ముచున్నాము.

తిరువాన్కూరు తంజావూరు మండలమున నొక పురము అచ్చటి పాలకసంఘమువా రిటీవల నొక యుపాధ్యక్షు నెన్నుకొనిరి. ఆరినికి నాంగ్లభాష రాదు. పురపాలక సంఘుచుచ్చట నిర్మితమును సంవత్సర కాలమునకు కొంచెము హెచ్చుగా నైనది. ఇంతత్వరలోనే ఆసంఘమువారు ఆంగ్లభాషగాని యుపాధ్యక్షుని నేరుకొనుట సంభవించినది. అందులో సంఘసభ్యులందరును ప్రభుత్వమువారిచేత నియమితులేకాని ప్రజలచేత నిర్వచితులు కారు ముచికారణములేక ఆంగ్లభాషరానివారిని నేరుకొనినది మేరుకుకొనజాలము. ఇతరవిధముల సమర్థులగుటచేతనే ఉపాధ్యక్షుని నిర్వచితులయి యుందురు. కాని ఆంగ్లభాషరానివారి యదృష్టమును చెరపుటకొయచునట్లు ఆపురపాలక సంఘమునకు కడచిన సవత్సరమే ప్రథమసంవత్సరమగుచేతను అధ్యక్షులుగా నుండలేగిన డివిజనలు ఆఫీసరులు ఎవమండుగురు మారుటచేతను అంతత్వప్తికరమయిన పనిసాగలేదు. పనిసాగక పోవునప్పుడి ఉపాధ్యక్షులు ఆంగ్లభాష పరిచయ రాహిత్యము ఒకముఖ్యకారణముగా మొదట సమకలెక్కుగారు పిదప కలెక్టురుగారు తరువాత ప్రభుత్వమువారు ఎల్లరును జేర్కొనినారు. మానగరమునందలియొకయొగ్గకత్రిక ఆంగ్లభాషరాని పోయినయెడల నగరపాలక సంఘసభ్యత్వమునకే నిర్వచనము చేయరాదను సభిప్రాయమును వ్రా

విరోధా మహా సంగ్రామము

కెయిజరుగారు వార్తాపట్టణమున ప్రవేశించుట ఆగిపోవుట.

ఒక జర్నలు సేవ నామా వసిష్ట మున రృ బడుట.

బాబులు వేరుబడిన బ్రిటీషు దేశ మందలి పట్టణములకు అధికముగ నష్టము లేకు మట.

ఇటలీ వారు కాంగ్రేసు ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నము చేయుచుండుట

ఇంగ్లండు

బ్రిటీషు పట్టణములపైని ఫిరంగుల బ్రయోగించుట.

లండను ఆగస్టు 17:— నేటి యందమున జర్మనీ వారి యంత్రామియొకటి పార్లమెంటులో పాల్గొని ఓట్ల వేసి ఫిరంగుల బ్రయోగించెను. సాక్షిమీదను నష్టము కాలెను. జనులెవ్వరును నష్టము కాలెను. పార్లమెంటులో తీవ్రమందున్న రైలుగట్టుమీద కొన్ని గుండ్లుపడెను. రైలుమాత్రము కొంచె మూలస్థమైనది. విల్ హేమెలనును హార్లెండును కలిగిన యగ్నిహోత్రమును నులభముగా నాపితిమి. అది బ్రకటించిరి.

బ్రిటీషువారు బాగు నగుమతిచేయునూడదనుట.

లండను ఆగస్టు 17:— రైలునకు తలండన బాగు నగుమతి చేయునూడదని యిటీవల బ్రిటీషువారు కాసిందిరి. వెంటనే ప్రాప్తమైన తమకు బ్రిటీషు దీవులనుండి బాగుగాక పోయినచో బాగ్లేదని విన్నవించుటకు యొక గొప్ప యుద్ధాగ్రహము లండనునకు పంపిరి. వీలైనంతవరకు బాగు నగు మతి చేయుటకు వీలుకలిగింతుమని యభిప్రాయము వెంటనే యిచ్చి తిమి.

యవారంభించినది. ఇటీవల ఫిజీపులనుగురించి మేము వ్రాయుచున్నట్లు నాంగ్లభాషచదువుటకు వ్రాయుటకు రానిది ఎన్నుకొనుటకు గూడ స్వాతంత్ర్యము లేకుండ జేసి నారని తెలిపితిమి. అట్టిబుధవయే యిచ్చుటను గూడ నుండవలెనని మా సరుకాలకులు వ్రాయు కపోయినందులకు సంతసింపవలసి యున్నది. ఇది హైందవభూమి: ఇచ్చట ప్రజలభాష ఆంగ్ల భాష కాదు. వ్యవహారము మట్టుకైనను ప్రబలముగా నుండునని దేశభాషలు. వ్యవహారములు గువారు ఆంగ్ల భాష నేరువని వారెందరో యున్నారు. వారు పాపలలో ప్రముఖులుకూడ కన్పట్టుచు న్నారు. నగరపాలక సంఘములును లోకలుబోర్డు లును స్థానిక స్వపరిపాలనకు సంబంధించినవి. వ్యాయముగా నాసంస్థలలో జరుగుచర్యయంతయు స్థానిక నేతృత్వమున నుండగలది. కాని మనప్రభుత్వమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనలో గూడ భాగము వదలక పట్టుకొనినారు గావున నాంగ్ల భాషతప్పలేదు. లోకలు బోర్డులలోను నగర పాలక సంఘములలోను కార్యక్రమము దేశభాషయందను జరుగవలెనని యుత్తరువులుండుటను మేము కొంతకాలము క్రిందట ప్రచురించుట మాచరు ఎరులు స్మరింపగలరు. క్రమక్రమముగా స్థానిక స్వపరిపాలనకు దేశభాష లాభారము చేయక తప్పకు అని మమును మరచి తాత్కాలికముగా కలిగినవనుకొను స్వల్పముగు సనాకాలములకు వెగచి ఆంగ్ల భాష సర్వసభ్యులకు సవసరమని గాని ఆంగ్ల భాష రానివానిని నుపాధ్యక్షాధికపదపులకు నియమించరాదని కాని యభిప్రాయపడుట నిజముగా దేశభాషలకు నిరుత్సాహము కలుగ జేయుట యగును. అట్టియభిప్రాయములకు ననవ సర ప్రాముఖ్యమునియ్యక క్రమక్రమముగా స్థానిక స్వపరిపాలనమంతయు దేశభాషలయందే జరుగుటకు తగిన ప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారు చేతురుగాక యనికోరుచున్నాము.

విక్టోరియా క్రాసు నుండిన యాధిపతి.

లండను ఆగస్టు 17:— కళాండవ యెర్ రాజ్ కి గానికి విక్టోరియా క్రాసుకు బహుమతి నిచ్చినట్లు గెజిట్టు కందు బ్రకటించబడెను. వీరు ఫిబ్రవరి 22 తేదీన శత్రువుల దిట్టముగ ఫిరంగుల బ్రయోగింపుచుండగా వారి ఫిరంగియొక్క స్థానమునకుబోయి 4 అం. ఫిరంగి నొక దానిని ధ్వంసముచేసెను. ఈవిధే మరల యొక ఫిరంగిని నాశనముచేసెను. ధ్వంసముకొల్పి దిట్టములను ధరించుటలను వెంటనే కలుగుచురని వా. నెవ్వరిని రాజ్ కి గాను వెంట గానివ్వరు మందుగల మరుటదిన ప్రతీకములకు శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల బ్రయోగింపుచుండగా వామగుపార్టుబోయి గలల ధ్వంసము చేసిరి. వీరిదినలో ఇ. 15 అం అంతర్గామిని ధ్వంసము చేసినవారిలో నొకరు. ఇంతులకై రాజ్ కి గానికి యుద్ధాగ్రహమును హెచ్చించిరి. నోబెల్ ప్రకారము తరు తఖయందు రయరు అడ్మిరలులైన ఆర్. మిస్, సి. ధర్ సె యన్. నిక ల్యూ గార్లు జేసిన యుద్ధమునకు ముగిసినట్లు దెలుపుచున్నారు. ఒకపక్షంకై, 21 కళాండవ 2; 21 కి యిద్దరు, ఒక సరంగు, 10 మంది కళాములు వీరలనుగూర్చు వారు ముఖ్యముగ దెలుపుచున్నారు. ఇంతియగాక గెజిట్టునందు నావికు లకు 16 డి. సె. ఆర్డరు 20 డి. సె. క్రాసుయొక యెన్నో పతకములను యిచ్చినట్లు బ్రకటించబడెను.

నై నికులకు బహుమతి.

లాహోరు ఆగస్టు 17:— ఒక్కొక్క పెట్టెలో వేలకొలది కాట్లను 25 పెట్టెలకు అత్యంతాదానాణిగా రణరంగ మునకు హైందవసైనికులకు కలిపివారువా దంపిరి. ఈ కాట్లమీద యెద్దవరాజుగానూ పార్లమెంటుపక్షము కడసారి తెరచుటకు యాచిత చిహ్నము లను వాక్యములకు లిఖించబడి యుండెను.

హుగ్రియనుకళాసు

లండను ఆగస్టు 17:— ఇటీవల విక్టోరియా క్రాసును బహుమతినిండికళాసు హుగ్రియనుకళాసు వెర్జిల్ లాఅండు ఓరియంటల్ వై నరువారి యుద్ధాగ్రహముగా నుండెను. ఈతడు నానికాదర్ నిల్వలైన్యములోనివారు యుద్ధము పాషగగ నే నీతింరావించిరి. ఈవిడికను బు నేర్చుకొనుచుండి కాలములో వాత్సర్యజీవితముగలవాడు. 1922 మునందీ రని యాదవారక యగ్రమువాత్సర్యము దాల్చివీరద్ద సము ద్రములోపలికి పోయెను. ఈతడా వీరిలో 15 దినములు గడ పెను. అటువై చిరీదేశమువారి యుద్ధసారయోజికవిచ్చి యా తనిని యెక్కించుకొని నాయును

ఇటాలియావారు ముందునకు పోవ

సిద్ధముగ నుండుట.

లండను ఆగస్టు 17:— తిరిగి ఆస్ట్రీయావారిద బడుటకు బ్రయత్నమును జరిగెను కదోరాగాను బూర్తిజేసిరి. ఈ సారి కాంగ్రేస్ సభ్యులు బట్టుకొని గొరిజియాను కళవరచు కొని ట్రీప్సి బ్రకటింతురు. ఆగస్టు మాసాంతమునో తేక పవైంబర ప్రారంభమునో ట్రీప్సి వశమగునని యుచుకొను చున్నారు.

స్వెడ్చునులో నూతనానుకూల్యము.

లండను ఆగస్టు 17:— స్వెడ్చును లోగలో ఇటలీవారి ఫిరంగిదగ్గర శత్రువుల కందకములను నాశనముచేసి వారు ఫిరంగులను ప్రేర్చుచుండచేసినది. ఇటలీవారు మరికొంత ముందు నకు వెళ్లగలిగిరి. ఇటలీవారి పనాతిసేవ చేకరువాకు బోడెను బాతు లోపలలో ముందునకు వెళ్లి అచట చాల స్థానములను వొమ్మిచేసి పట్టుకొని చాలమంది పట్టుకొనుట జరిగినది. పా వెనాలోగలో 13 తేదీన జరిగిన యుద్ధమున శత్రువులలో చాలమంది హతులైరనుట నిర్ధారణయైతి. ఒక్కొక్కడు

లోనే 200 శతములు కలబడినవి. మాంటినిలో ప్రాంతమున గూడ ఇటలీవారు 300 మందిని ఖుడుదీసుగా పట్టుకొని ముల దువకు వెళ్లగలిగిరి. కార్మియాగోని ప్రీకపుఫీ మున్నగు ప్రతేక ములయందు శత్రువులు తలపడగా ఇటలీవారు తరిమివేసిరి.

ప్రాప్తి

తీవ్రముగు ఫిరంగియుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 17:— పారిసు— నేనాముఖమునం దనేక ప్రదేశములందు తీవ్రముగ ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను. మనఫిరంగులు శత్రువులను చాలనష్టమును కలుగజేసి కొన్ని కట్టెములను ధ్వంసముచేసెను. వెంటుడమిది శత్రువులు మరల ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి. వెంటుమేరీ ఆమెస్సుగద్దమున్న వాయుకొల గార యంత్రములను ధ్వంసముచేసి మక్స్ పుకకు తూర్పుననున్న యొక జర్మనీవారి కర్మాగారమును తగుల పెట్టితిమి. అని బ్రకటింపబడెను.

రుద్యాద్ధకి ప్లింగు.

రుద్యాద్ధకి ప్లింగు గారు ఫ్రెంచివారి నేనాముఖమును దర్శింపుచున్నారు.

రుద్యాద్ధకి ప్లింగు గారు ఫ్రెంచివారి నేనాముఖమును దర్శింపుచున్నారు.

నిలుపుటకు హేతువు.

లాహోరు ఆగస్టు 17:— పోలాండువారియెడల తా మనలంబింపవలసిన రాజనీతి ధర్మమునం దాస్త్రియా జర్మనీ వారల కొండోయల కభిప్రాయములేదము కలుగుటలనను పోలాండున కుండవలసిన రాజునుగూర్చు ము ఖేవాభిప్రాయ ము లుండుటచేతకు కెయిజరు గారు వార్తాను యూరేగింపు తో బ్రవేశించుటకు బ్రస్తుక మాపుజేసిరి. అని డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్సునకు వెల్లొగ్గి సునందలి విశేషం దెలుపుచున్నారు

జర్మనీవారి విషవాయువు ప్రయోగము

వారినే చెరపుట.

వెల్లొగ్గి గాగ్ల ఆగస్టు 16:— ఆరొవిట్స్ కద్ద జర్మనీ వారు విషవాయువును బ్రయోగించగా నావాయువు వారి మీదికే బోయెనని తెలియుచున్నది. కోటలలో నొకదానిపై బడి వశబరచుకొనుటకై జర్మనీవారు మూడువేలమంది యాద యునునే బయలుదేరిరి. ముందుగ విషవాయువును విడలిరి. గాలి యాకస్మీకముగ నెమరుకుటలన జర్మనీవారు తత్తరపా టున పోపొయిరి. వారిని వందలకొలది కోటలలోనివారు ఫిరం గుల బ్రయోగించి జంపి. ఏకారణముకలన వారు పారివచ్చు చున్నారో తెలియక జర్మనీవారును వీరివై ఫిరంగుల బ్రయో గించిరి. ఈకలాలము నిర్మాణమైనదని జెప్పవచ్చును.

బాల్ టెక్కు జిల్లాలోని యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 17:— వెల్లొగ్గి గాగ్ల— దానుగెల్లా లో జర్మనీవారిని ఆరొవిట్స్ ప్రసవ నెకకుదరిమితిమి. కొన్ని యుద్ధములై జర్మనీవారు నిరంతరము ఫిరంగులను బ్రయో గింపుచున్నారు. నానూబగ నచలనధ్వను జర్మనీవారిన్ని పార్లు నునవైబడినను వారి తీవ్రముగ పోరి నెకకు గొట్టితిమి. అని బ్రకటింపబడెను.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియావారి నష్టము.

లండను ఆగస్టు 17:— నెక్ డైక్ కళములో జరుగుచు న్న పోరాటమునందు ఆగస్టు 12 తేదీ మొదలు ఆస్ట్రియా వారి 7 మైళ్ల పొడవునకు కందకములును 3 వేలమంది హను లై: వారును గాయముల దినవారును 800 ఖైదీలును నష్టమై రని వైవాచికండి జినివావ్వారా వార్తరచ్చినది.

బెల్జియము

బెల్జియములో ఫిరంగుల యుద్ధము.

లాహోరు ఆగస్టు 17:— సి. ఎం. గెజిటు ప్రతీకకు లండను విశేషం నిన్ను గిటుల తంతివార్త నంపెను. బెల్జియ ములో 6 కిలోమీటరుల వికలముగల యొమున ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. మిత్రమండలివారికే దీయించుకూల్య మధికమైతి. ఇటీవల యుద్ధమున జరిగిన జయోజనములు గణనీయములుకావు. ప్రజలూహించగల దానికన్నను మిత్ర మండలివారిని చాల ప్రయత్నికరముగచున్నది. ఆగ్లోనులో జర్మను సైనికులు చాలమంది హతులైరి. మిత్రమండలివారి క్రొత్తగుండ్లు చాల సమర్థముగ నున్నవి. అని ప్రాప్తమై తీర భాగమునకు విశేషం నెట్టుకొనుటకు ప్రతీకకు వ్రాసెను.

అమెరికా

మెక్సికోవారు అమెరికాపై నిరంకుశ జంపులు
లండను ఆగస్టు 17:— మెక్సికో (మెక్సికో).
చీకటికాపులకు మెక్సికోవారు మార్గము మెక్సికోదేశమున
నిరంకుశముగా దాటి సముద్రమునకు వెళ్ళుచున్నారని యాభ్యుక్త
దళములవారు 21 పట్టణములను ముట్టడించి యున్నారని వారి
యిద్దరికి గాములు జేసిరి. అటుపై వారు నది దాటి పారి
పోయిరి.

టర్కీ

డాద్ని నెల్సన్ సేనను సంపుట.
లండను ఆగస్టు 16:— డాద్ని నెల్సన్ సేనను దింతు
టకు గూర్చి వైను అధికారి డిరాబెల్ గా లెబుల ప్రకటించిరి.
గాలి లింగు ద్వీపకల్పమునందున సేనలను దింతుటకు గూర్చిన
సైన్యమును కథకుందలి పాఠాభ్యాసక నాకా విరమముల
నామక ప్రాంత. 29 వ డి. జనవారి నెట్లను బహుళము పట్టు
కొనిన విషయము చిత్రములు కాల్వలముగ నుండవలసి.
సైన్యమును నినుమలయు బహుళము వారు సోదరులను సే
దారి పట్టుకొనుట సాధ్యమైంది. అది అతడు పరాత్పర
ము వారికి జ్ఞాపించిరి. అట్టియే సైన్యము సమానుగ పోరి.
వారెట్టి విశేషమును సహజముగా వారు గారు. సామ్రాజ్యము
నకు భువనతేజాలిన సైన్యము లిటుల పోరవలసి చూపుట కని
ప్రామాణ్యముగా నున్నది.

నాకాదళము వారు పరంపరాగతముగ తమకీర్తి ప్రకట
ముగ నిలుపాలిరి కాని నుత్తరసింధువు మాదిరి పడిన వారిలో చే
రకుండ నుండియు భువనకార్యములు చేసిన వారిందగోచరముగ ను
న్నారు. నివశ్యకముగ నీరొక్క విషయమును మాత్రమే
మాదిరించుచున్నాడు కమాండరు అగ్వియగారు యుద్ధములగు
నిద్రవ్యవస్థలను ఇద్దరు జాతులను మాత్రమే సహాయముగా
కైదునడిపిరి. నెట్లను సమీపమునందలి సముద్రతీరమునకును
పడవల వంతెన నేర్పరగ గలిగిరి. వీరైదురు కని విజ్ఞోరియా
క్రాను లిరుద మిట్లుబడింది. కైను నడినండి సముద్రతీరము
నకు కుంతెగా నేర్పరగవడిన కాకలు కొట్టుకొనిపోయినది.
అప్పుడు శత్రువులు వేయుచున్న గుండ్రకు బంకు కమాండరు
ఎవ్వరు యూరియకు గాను మెలలలోను నీర్లలో నిలువబడి ఆ
నాకలను మరల సరాసరిగ వరుసగానికి చేర్చిరి. అతడును
జి. వి. డ్రూయర్ గారును డబ్ల్యూ. ఎస్. టెల్లెస్ గారును.
డబ్ల్యూ. సి. విలియమ్స్. జి. ఎం. కాంబెను అనువాదియును
సహాయముగా నిలిచిరి.

గ్రీసు

గ్రీకు వారతము వారు రాజీనామానిచ్చుట.
లండను ఆగస్టు 17:— ఏథెన్స్-గ్రీకు వారతము వారు
రాజీనామానిచ్చిరి.

సియా

శ్రీ రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చిన తత్తివార్త.
లండను ఆగస్టు 16:— గా ప్రాంతముగ మార్చేమి
యునులేను. జకోబు స్తరు డిప్యూటీ ప్రాంతములకును మాత్ర
మే యుద్ధము తీరమైనది 13.11 తేదీన కొవ్వోవ
పడవల రహస్యము శత్రువులకు తిరుగు వారును నను
మస్య జ్వరము చాల ముందుకు వెళ్ళిరి. ముమ్మో జ్వరము
నేర స్తీవానినిచే నెట్లకుది రేపు ముటుటన్నది లాబ్బారు
తూర్పున 26 మైళ్ల దూరమునకు దక్షిణముగా స్తీవానిది
నాయాదిగా కలియున్న సముద్రము ఈశాన్యమున
ఉత్తరముగా ఎల్లప్పుడూ బర్మినిగా కలియున్నది. నోవో
బార్మినిస్సు ఇంకను రహస్యముగా వ్యాప్తియైయున్నది.
దారి జ్వరమును ముట్టడించి యున్నాడు. అదినుక ఉత్త
రమును అసినుకు మెట్టిస్తీకిని నకును శత్రుసేనల
రహస్య సాధనము చేర్చిరి. కొవ్వోవ మెట్టి ప్రాంతమున
జరకు మెకెరుసుగారి సేనల రహస్యముకి జిత్తి కలిగియు
చున్నది. అసినుకు మెట్టియును ట్రెస్టులిట్ వెన్నుకు
36-16 మైళ్ల దూరమునకున్నది. గోగార్మ (ట్రెస్టులిట్)
వెనుకకు దక్షిణమున 41 మైళ్ల దూరమున బర్మనినివలయున్నది.

నెల్సన్ రంగము

12 వ తేదీ శత్రువులు టెల్లెస్ గారు వెదకిరంగులతో
ముట్టించి నెల్సన్ గారు సహాయము చేసినందు కార్మిరి.
సేపు దాహస్యపు నలుగురి ఎడమవైపున స్తీవానికుటకు శత్రువులు
ప్రయత్నింప నెల్సన్ గారు వారి తిరుమిరి.

డాద్ని నెల్సన్ రంగము.

ఈ నెల 6 వ తేదీనందు ఆంగ్లేయులు నేలల నను
కులముగ సర్వాభ్యంతరమున నింప గలిగిరి. వారు దక్షిణ
ముగా గాబాపేపు ప్రాంతమున వెల్లి సారీలెయరు ప్రాంత
మున కొంతసేపు మాకమియ గొనిరి.

ప్రాంతములను

ఆగ్లో-నెల్సన్ టెల్లెస్ ప్రాంత మంతటకు శత్రువులు
తలపడి చాలవచ్చుచున్నది. పరర నెల్సన్ మి చె లు
ప్రాంతమున 17 వ గాను విమానము జ్వరమున తోటమిదకు
ఆయుధశాలమిదను 100 వాంబులను వేసిరి.

రెడ్ క్రాసువారి బహుమానములను

మందనము లర్పించుట.

సింహ ఆగస్టు 17:— నెల్సన్ గారు వైద్యసహాయ
సంఘము వారి ఇండియా శాఖ ప్రధాన పో
ములకు లక్షలలోనున్న సైన్యోద్యోగిదళముండి. యాదిరుక
లేఖ వచ్చినది. మీ సంఘమువారు పంపిన రెవెన్యూల ఇచ్చుట
లోగులగన్న భారతీయ ఆంగ్ల సైన్యముల తరపున నే
తేయు వందలముల గైకొన చేసుచున్నాను. మీరు పంపిన
వస్తువులు మాకు అధిక సంకల మిచ్చినవాయు, వాటి ఎన్ని
కల్లాభులనును నేతేరే తెలియజేయవలసిన ఆగత్యములేదు.
వెల్లెలలోని వస్తువులకు ప్రమాదములేదు కలుగలేదు. ఇత
రూము లోని రాబడుటల వాటికి నష్టములు కలుగ నుం
డుటయే వేయిధముల పంపుట వారు దయచేసి వెల్లడించు
చున్నది. పంపిన బహుమానములకు తిరుగ మీకు మందనముల
చేయుచున్నాడు.

ఇండియా బర్మా ఇరువదారి.

సింహ ఆగస్టు 17:— హిందూజాతీయముండి బర్మాకు
ఇరువదారి వేయుటకు గూర్చి మానిరూపమిదగా వేసినవో
నెట్లటికిని లాభ కాగారు. అది వాణిజ్యమునకు గూడ వకు
కులముగాను. కాక రైల్వేవోర్డువారు దారిని పరిశోధించె
దరు. చిటిగాంగు సముద్ర తీరము నుండగా ని
హంకాంగులవారిగాని వారు వేయవలసి యుండును.

ఇండియా వారతము వారు ఢిల్లీకి వెళ్ళుట

సింహ ఆగస్టు 15:— ఇంగ్లండు తెలుపబడిన ప్రకారము
ఇండియా వారతము వారు 2-11-15 న ఢిల్లీలో పు ప్రారం
భించెను. కార్యదర్శుల కార్యములు తేర్పరపడినది డే
రాలలోనే ఏర్పరచుటకు నిశ్చయించ బడింది నికటిరెనే
టెల్లెస్ గారు నేను తెలియలకు వెల్లెడరు.

సామ్రాజ్యపట్ట నిర్మాణసభ

సింహ ఆగస్టు 18:— వై శభమొక్క మొదటిసమా
వేశము 7-6 నెట్లెయరేని జరిగెను. అత్రు ముఖా
మహమ్మద్ హుస్సేన్, ఎ. హెచ్ గ్రాంటు, టి డబ్ల్యు
చిల్మెట్, యస్. టెల్లెస్, జి. హెచ్ వి హెంస్లెక్ గారు
సభ్యులనువర్తనలను ప్రామాణ్యములచేయుచు 8-9-14 తేదీని
జరిగిన సభలో సురేంద్రనాథ బెంజి గారు బ్రిటిషు ఇండియా
వారతమువారి ఉద్దేశ్యములలో ఎంతయది అధికారముల
ప్రజలుండి ఆ అతిగిన ప్రశ్నలను సర్ రిజిస్ట్రార్ గాడ
కుక్కగారు వారిసభ్యుల తెలుపుజేయు వత్తమున వెల్లడిం
తురు. కత రెండు సంవత్సరములలో మాద్రాసుకు,
ప్రాంతభూమి విద్య నా సగుటకు వారతముగా గొన
ర్పిన కృషిలనుగూర్చి సర్ మాక్స్ ముల్లర్ బట్టరుగారు
తెలియజేయుచు. ఈవిషయము గూర్చి 12-1-15 తేదీని
సభలో మిర్ అసదాదిగారు ప్రశ్నించిరి అతిభూమి,
గ్రాంటు, సర్ రిజిస్ట్రార్ గాడక్ గారు కొన్ని తీర్మానముల ను
పొందించెను. హైదర్ విశ్వవిద్యాలయ బిలును సర్ మా
క్స్ ముల్లర్ బట్టరుగారు, ఇన్ లెక్షన్ ము తెలుపు బిలును సర్
మిల్లెట్ గారు ప్రత్యేకములను నియోగింతురు.

రెవెన్యూ

1 1/2 లక్షల రూపాయలు జామియాను.
తిరువళ్ళూరి ఆగస్టు 13:— నిగిరి మిందారి విషయ
మును వావాలో వాణిజ్యతేజస్వీయ పండియా చిన్నకండియా
రు గా 5 వ ర భాగము పయి ని తూర్పుకు డి
సముట్టిగాన, చురాయున జమియాను యొక్క తల్లియు,
జమియానికి రిజిస్టరుగా ఏర్పరపడినది భూముడికియారు
గారి 1 1/2 లక్షల రూపాయలకు తగిన ఆస్తిని ఒక నెలలోపా
లో జామియా యి క్యరల యునని నిన్నే ఆజ్ఞాపిద్ది. వా
ఆస్తి దక్షిణ ఇండియా నంతటికొప్ప ఎట్టియు అయియున్నది.
ఒక కోటిరూపాయలు నిలువ.

కనాలి మాయాన వైద్యశాలలు.

సింహ ఆగస్టు 17:— కుక్కాటలు వ్యాధులకు చికిత్స
చేయుటకు మాయాన కనాలిలో నేర్పరపడిన వైద్యశా
లలో తనిచేయుటకు ఆసిస్టు డైరెక్టరుగ నియమింపబడు
టకు పట్టణములలో గాని నేనాస్థానములలో గాని పనిచేయు
చున్న సబ్ ఆఫీసులు పట్టణము యొక్క కాకరే. వీరికి
శతములు ఏర్పాటుచేయబడును.

బొంబాయి

బొంబాయి ఆగస్టు 17:— వ్యాధిగోచరమునకు సం
ఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి— బడి పిల్లలలో వ్యాధిగోచరము అం
టుగోచరములకు మూల కారణమైయున్నది. బొంబాయిలో యా
వ్యాధి జనసమృద్ధి ముతేతకు లోగుల ఆవాసులు స్వల్పము
టచే వారు తమ నివాసస్థానముల తరచు మార్పుచుండుట
వలనను, వ్యాధిగోచరములకు తెలుపు పిల్లల బెంబులవలనను,
భార్యభర్తలకులసి మెలసియుండుట వలనను, ఈ వ్యాధి వ్యా
పించుచున్నదని వైద్యశాఖలోవ్యాధి నిదర్శనా పూర్వకముగ
తెలియపరచెను. ఈ వ్యాధినిగూర్చి విమర్శనములను కొంత
ప్రత్యేకముగ నొక ఉన్నతి ఏర్పరపడెను. ఈ విమర్శనలన
బొంబాయిలో వ్యాధిగోచరముల తరచు వ్యాపించి యున్నదో
స్పష్టముగను ఇట్టివిమర్శనములకు కిడియే హిందూజాతీయము
మొదటిసారి.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము

బొంబాయి ఆగస్టు 16:— పట్టణముల నొకరుటకు విశ్వ
విద్యాలయము వారు ప్రతి సంవత్సరము జరిపునది యా సా
యకాలమున జరపబడును. శ్రీ గంగురు గారు ఆ గానభాగి
పత్రికను రచింతురు.

విద్యార్థినివనము వేయబడిన నాకలను

పిడుదల చేయుట.
బొంబాయి ఆగస్టు 17:— వెల్లెస్ వర్తకసంఘము
లకు చెందిన స్త్రీయగు దొరతనము వారు విద్యార్థి నివాసము వే
సిరి. వీరినితెల్లెస్ విమర్శనచేయు దలచి యున్నాడు. ఏమియు
స్పష్టముగ తెలియలేదు. కాని స్త్రీయగు విశేషముగ విమర్శ
చేయబట్టు గానవచ్చుచున్నది.

ఇండియా స్త్రీమే బొంకి దివాలా.

బొంబాయి ఆగస్టు 16:— బొంకిలో సామ్యువేరిన వా
రికి వారు వేసి సామ్యుకు రు 100-కి రు 0-4-0 అ వంతున
ఇప్పుడు ఇయ్యబడుచు పరిశోధనలోకి ప్రకటించెను.

సామ్యుకు కేసు.

బొంబాయి ఆగస్టు 18:— సామ్యుమిద మేము కేసు
చేయుచున్నా బోర్డువారే పోలికునాకి తెలుపవచ్చునదియు
దొరతనము వారు బొంబాయి ముగ్రావ్ మిట్లు ట్రెస్టుగోర్డు
వారికి తెలిసిరి. గాననిషమును చీపు ప్రతి కేసు మేజిస్ట్రేటు
గాకి తెలుపలేని బోర్డు చెయ్యర్యుగా నుపకాదిచి. చీపు
(వెనెడర్ని మేజిస్ట్రేటు) గారు నూదిచివో సామ్యుకును పని
నుండి తొలగించుటయే గాని బోర్డువారికి ప్రత్యేక స్వాతంత్ర్య
మేము యులేదు జి. వి. పి రైల్వేపిజెంటు మేజరు హెప్పరు
గారు నూదిచి. గాని అనూచన లోకి వేయబడింది.
హెప్పరు గారు చేసిన ముమ్మోక నూచనము అభ్యుత్థానమున
నయు గూడ నా మోదింపదలేదు.

గోవారాష్ట్రీయ మహాజనసభ.

బొంబాయి ఆగస్టు 16:— గోవాలో రాష్ట్రీయ మహా
జనసభ జరపబడును. బొంబాయి వారు చాల నుత్సాహమును
కలిగియున్నాడు. క్యరలకు నాణిబ్యాభివృద్ధికి సుబాధిం
చి పెక్కువిషయములు చర్చించబడును.

కరాచి నాకా శ్రయము

కరాచి ఆగస్టు 17:— కరాచి నాకాశ్రయమునకు స్త్రీ
మరు రాకపోకలు చేయు నిబంధనలకు ముసాయిదా 1909
సంలిర భారతీయ రేవులకు అప్పు 65 కె.డి రాష్ట్రీయ దొరతన
మువారు ప్రకటించిరి ఈవిధము సుసాయిదా 1909 నెట్లెయరు
తాళున తిరుగ విచారించు ఆలోచనచేసినదియైన అటం
కములకు, నూచనములకు ప్రాతములము తెలుపుచేయ
వలెను. సుబ్ దవ్యాపారమున వాడెడుకు సంజ్ఞలు పెక్కుల
చిత్తులందు కలవు. ఒకసోక తెలియదేయ పతాకముపయ
నిజతాము ఎత్తివచ్చు మేముముందుకు వెళ్ళగూడదా
అని అనుకుటకు శత్రుతాకలనా రూగింప దరుచు.

అక్షరము 17:— ఈ ప్రధమమున కొంతవరకు
 వారు వాగియియుంటిరు. ఇంత ప్రకారము నుపాధిని
 మంత్రేన బోధింపడు, చచ్చి ఆమరేననుండి మోసమునకు
 ఒకరు వచ్చిరి. వీరి తలపాక నుండి కొంత ఒకరు వచ్చి మోసమును
 చేతుల దిగువన తెచ్చుకును. ఈ ప్రకారమున దేవుడు
 బుద్ధులను లాంకాకటి ఆలయము దరిని కాంచెను. వీనిని
 వివరణికి తీసికొనిపోయియున్నప్పుడు వారును. ఈ లాంకా
 కుండుటచే న కొంతమంది తోలువాడు గ్రహించెను.

THE GREAT WAR.

Kaiser's Entry into Warsaw Postponed.

A GERMAN COLUMN ANNIHILATED.

Little Damage to Bombarded British Towns.

ITALIAN PREPARATIONS TO OCCUPY CARSO.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

A British Transport with 1315 men Sunk.

By a German Submarine.

LONDON, August 17.

The Admiralty announces that the British transport "Royal Edward" was sunk by an enemy submarine in the Aegean on Saturday. She had on board 22 Officers and 1350 British troops in addition to a crew of 220. The troops were mainly reinforcements of the 29th division and details of the army medicals. Full information has not yet been received but it is known that about six hundred have been saved.

British Towns Bombarded.

Little Damage Done.

LONDON, August 16.

It is officially announced that a German submarine fired several shells at Parton, Harrington, and Whitehaven early this morning. No material damage was done and there were no casualties. A few shells fell in the railway embankment north of Parton, but the train service was only slightly delayed. The fires caused at Whitehaven and Harrington were easily extinguished.

The Landing in the Dardanelles.

Technical and Naval Details.

LONDON, August 16.

Vice Admiral De Robeck's despatch has been issued dealing with the landing in the Dardanelles. He gives technical and naval details of the deathless story of landing on the Gallipoli and the Peninsula. He pays an eloquent tribute to the gallantry of the sister service, saying that such actions as the storming of Seddul Bahr by the 29th division, must live in history for heroism, daring and absolute contempt of death, which alone made the operations possible.

The Australians were magnificent. Nothing could check such men. They set a standard as high as that of any army in the world of which the Empire has every reason to be proud.

Admiral Robeck concludes that the great traditions of the navy were well maintained, but the list of names and recommendations must lack many gallant deeds which passed unobserved. The standard was high. He says "I especially mention one particular action it is that of Commander Unwin with two young officers and two seamen who assisted him in establishing communication between the coiler 'River Clyde' and the beach at Seddul.

The 'Gazette' announces that the above five have been awarded the Victoria Cross. The despatch says that lighters which were to form a bridge from the river Clyde to the shore, drifted out of position whereupon Commander Edward Unwin, seeing how things were going, stood in water up to his waist under heavy fire and got lighters into position assisted by midshipmen. G. I. Drewry of the Hussars, W. S. Pattison of the Cornwalls and seamen W. C. Williams and G. M. Samson, both of the Hussars.

More "V. C." Heroes.

LONDON, August 16.

The 'Gazette' announces the award of the Victoria Cross to Commander Eric Robinson, who on February 26th, advanced alone under heavy fire into the enemy's gun position which might well have been occupied and destroyed a four inch gun. He returned for another charge with which another gun was destroyed. Commander Robinson would not allow members of demolition party to accompany him because their white uniforms would render them conspicuous. Commander Robinson took part in four attacks on the mine fields always under heavy fire.

It will be remembered that Commander Robinson commanded the picket boat party which blew up E 15, for which he was promoted.

Robeck's despatch speaks of the invaluable assistance of Rear-Admirals R. Wemyss, C. Thursley and S. Nicholson.

Among the special recommendations are a Surgeon, two Lieut. Commanders, two Lieut. Ensigns, a Boatswain, Ten Midshipmen. All these midshipmen have been awarded distinguished service crosses. The 'Gazette' also announces the award of sixteen distinguished service orders, twenty distinguished service crosses and a large number of medals and recommendations for Seamen.

Midshipman Drewry.

LONDON, August 17.

Midshipman Drewry who has received the Victoria Cross was an officer of the Peninsula and Oriental liner and midshipman of the naval reserve. He was called up at the outbreak of the war. He had an adventurous career when he was an apprentice on the sailing ship. In 1912

he was wrecked on Deart island off Cape Horn where he spent a fortnight before he was rescued by a Chilean gunboat.

Export of British Coal Prohibited.

Effect on France.

LONDON, August 15.

Upon learning the latest order prohibiting the exportation of any British coal, except under licence, the French Government immediately sent a high official to London to represent the complete dependence of France upon English coal. Every assurance has now been given that exportation will be facilitated to the utmost possible extent.

Souvenir Cards For The Front.

Queen Alexandra's Gift.

LAHORE, August 17.

Twenty-five boxes, each containing several thousands of souvenir cards from Queen Alexandra for the Indian troops at the front, were despatched on Saturday. The cards bear a representation of King Edward's last ceremonial opening of Parliament with suitable emblems and inscriptions. (C. & M. Gazette Cable.)

Mr. Rudyard Kipling.

To Visit The French Front.

LAHORE, August 17.

Mr. Rudyard Kipling is visiting the French front. (Mr. Kipling is a great English Novelist and Imperialist.) (C. & M. Gazette Cable.)

FRANCE.

Violent Artillery Duel.

GASOMETERS BLOWN UP.

Great German Losses.

LONDON, August 17.

PARIS.—A Communique says:—There was a violent artillery duel all day at numerous points on the front. Our batteries inflicted great losses and damaged the enemy's works. The enemy have again bombarded St. Die. We shelled and blew up gasometers at St. Marie Aux Mines and set fire to a German factory east of Munster.

Artillery Duel in Belgium.

LAHORE, August 17.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—The "Central News" correspondent in Northern France writes that in an Artillery duel on a 5 Kilometre front in Belgium the Allies' ascendancy was distinct. The recent fluctuations in the tide of battle mean nothing. Our position is much more satisfactory than the public realises. The correspondent dwells upon the German losses in Argonne and the destructiveness of the improved shell we are now using.

A Paris Bulletin.

LONDON, August 17.

The Paris Communique records cannonades only except for an attempted attack by the Crown Prince's army in Argonne which the French artillery and infantry fire threw back into the Germans' own trenches.

RUSSIA.

Fighting in the Baltic Provinces.

Germans Repulsed in Poland.

LONDON, August 17.

PETROGRAD.—A communique says that the Germans in the Bausk district have again been driven back towards the river Aa.

The German bombardment of Kovino continues incessantly.

Furious fighting between the Narew and the Bug ended in the repulse of a series of German attacks.

ITALY.

Fresh General Attack on Carso.

LONDON, August 16.

A telegram from Udine says:—According to reports from the front, General Cadorna has almost completed the preparation for a fresh general attack which is expected to result in the occupation of the Carso plateau the fall of Gorizia and the entry of Italians into Trieste. The last is expected about the end of August or the beginning of September.

Fresh Progress in Sexten.

LONDON, August 17.

A communique says that the Italians have made fresh progress in the Sexten valley in Adrava after the Artillery

TELEGRAMS.

wrecked the enemy entrenchments and silenced the enemy's batteries. The Infantry advanced in the valleys of Bacherbach and Bodenbach, storming the enemy's defences and taking many prisoners.

It is confirmed that the enemy lost heavily in the fight in the Popena valley on 13th. Two hundred dead were found in one trench.

The Italians have also made fresh progress in the Montenegro zone taking three hundred prisoners. They repulsed a violent night attack on Freikopfe and other positions in Carnia.

GERMANY.

Kaiser's Entry into Warsaw Postponed.

LAHORE, August 17.

The Petrograd correspondent of the "Daily Express" states that the Kaiser's entry into Warsaw has been postponed owing to differences between Berlin and Vienna concerning the selection of the King of Poland and also differences as to the Polish policy.

German Column Annihilated.

LONDON, August 17.

PETROGRAD.—It has just transpired that a German column was gassed with its own gas at Ossowice recently. Three thousand Germans, advanced at dawn with a view to storming one of the forts. They were preceded by an asphyxiating cloud and the wind changed suddenly whereupon the Germans fled panic-stricken the guns of the fortress shot them down by hundreds and the German artillery not realising the reason for their flight also shelled them. The column was practically annihilated.

AUSTRIA.

Austrian Losses in Sexten Valley.

LONDON, August 17.

Message received from Laibach via Geneva says that the Austrians in Sexten valley have lost seven miles of trenches and three thousand men killed and wounded and eight hundred prisoners since August 12th.

GREECE.

Greek Government Resigns.

LONDON, August 17.

ATHENS.—The Greek Government has resigned.

UNITED STATES.

German Intrigues in America.

Sensational Disclosures Expected.

NEW YORK, Aug 16.—The Providence "Journal" asserts that the Government in Washington are about to take action which will result in sensational disclosures of the persistent violation of the Neutrality Laws by the German Embassy officials and others.

Passport Frauds.

It says that a batch of documents found in possession of a German Secret Service agent proved that the passport frauds in New York and elsewhere were directly attributable to Captain Byed, the German Naval Attaché. The documents included a German list of Reservist Officers who were to be returned to Europe on forged passports, and which was headed by the name of Captain Horn, who attempted to explode the Vanceboro bridge, on the Canadian border. It is stated that Captain Horn signed a confession implicating a high German Government official in the United States.

Strong Press Comment.

The "Journal" concludes that the United States Government can remain silent no longer in view of the immense amount of evidence, including attempts to bribe the labor leaders, to create a conspiracy among the banking institutions controlled by German-Americans, to poison mines and houses in New Orleans, to involve the United States with Mexico, to stir up strikes and sedition by forming alleged Peace Associations, and to compel the Government to act in a fraudulent plot prepared against British warships outside New York harbour.

The "New York World's" Exposures.

The "New York World" devotes three pages to the exposure of German intrigues in the United States based on the correspondence of representatives of the German Government, including Dr. von Bethmann-Hollweg, with their agents in the United States, including the fomenting of strikes, the subsidising of newspapers and financing of lecturers and authors. The chief agents were Count Bernstorff (the Ambassador), Captain Papen, Dr. Albert, the chief German Financial Agent, and well-known financiers in Berlin, Frankfurt and New York. It is estimated that two million dollars (say, £400,000) weekly were expended in this way.

The "New York World" states that while protesting against the shipments of munitions to the Allies, the German Government actually own a Company which is secretly building a munitions works in the United States. The paper asserts that this Company is now negotiating to supply Great Britain and Russia with munitions, though it does not intend to deliver the goods.

Mexicans Kill U. S. Cavalry Men.

LONDON, August 17.

BROWNSVILLE (TEXAS)—A hundred Mexicans under cover of darkness forded Rio Grande near Mercedes and partly surrounded the 21st United States Cavalry killing one and wounding two. After that the Mexicans escaped across the river.

Pasteur Institutes.

SIMLA, August 17.

It is understood that Military or Civil Assistant Surgeons will be eligible for two posts of Assistant Director of Pasteur Institutes at Kasauli and Coonoor. A definite scale of salary has been laid down for them.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

***

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 17.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

Intense Fighting.

16th August.—The Russian communique says that in the Riga direction no change took place in the direction of Jacobstadt and Dvinsk fighting increased in intensity.

On the 13th and the 14th the Russians repulsed attacks on the Western front of Kovno. Between the Narew and the Bug the Germans have advanced considerably. Another detachment reached the river Slina and faced the crossing of the Nurzec. The Slina flows into the Narew from south 26 miles east of Lomza and the Nurzec flows into the Bug from north 18 miles north-north-east of Skolow. Novo Georgievsk is still in the hands of the Russians and is being bombarded by Germans with heavy guns. The Austro Germans broke through the Russian positions near the north of Losice and midway between Losice and Mezzyrze and General Mackensen's armies are pressing the Russians on the line Rozanka to Mezzyrze. Losice and Mezzyrze are respectively 36 miles northwest and 46 miles from Brest Litovsk. Rozanka is on the Bug 44 miles south of Brest, Litovsk.

Belgrade Bombarded.

The Serbian Press Bureau states that on the 12th August the enemy began to bombard Belgrade with heavy Howitzers and the Serbians returned the fire. The Serbians also repulsed the Austrian attempts to entrench on the left banks of the Save and the Danube.

In the Gallipoli.

The French communique says, "since 6th August the British successfully effected landing at the bay of Sulva and made progress further south in the region of Gabatepe gaining a footing on the slopes of the Sari-Bair range. On the western front the enemy attacked along the entire front of Sector Marie Therese in Argonne but were everywhere repulsed and suffered appreciable loss. 19 French aeroplanes dropped 108 bombs on the German Park and depot in St. Mihiel region. No change of any importance.

Work before the Imperial Council
In the September Session.

SIMLA, August 17.

The first meeting of the Imperial Legislative Council will be held on the 7th September when Messrs Mian Muhammad Shafi, A. H. Grant T. W. Birkett, F. Stuart, G. H. B. Harrison will be sworn in as members. Sir Reginald Craddock will lay on the table a statement showing the number of colonials employed in the Government service in British India which was promised in reply to a question by the Hon'ble Mr. Surendra Nath Banerjee at a meeting of the Imperial Legislative Council on the 8th September, 1914. Sir Harcourt Butler will lay on the table a summary showing the steps taken during the last two years in various Indian Provinces to promote free elementary education among the lower classes in general and Muhammadans in particular which was promised in reply to a question asked by Mr. Mir Asadali at a meeting of the Imperial Legislative Council on the 12th January 1915. Sir Ali Imam will move that the Bill to re-settle the endowment of Baronetcy conferred on Sir Jamsetji Jeejeebhoy be taken into consideration. He will also move that Bill be passed. Sir Ali Imam will move several amendments to make certain changes in the Bill. Sir Harcourt Butler will refer the Hindu University Bill to a Select Committee. Sir William Clark will refer the Inland Steam Vessels Bill to a select Committee. Sir Ali Imam will move for leave and introduce a Bill to amend and repeal certain enactments. Mr. Grant will introduce the Frontier Constabulary Bill. Sir Reginald Craddock will introduce a Bill to amend the Indian Trusts Act. Sir Reginald Craddock will introduce a Bill to repeal and to re-enact Indian soldiers (Litigation) Ordinance of 1915.

Ambulance Challenge Bowl.
Conditions for Competition.

SIMLA, August 17.

The following are the conditions for the Lady Hardinge Ambulance Challenge Bowl to be held at Calcutta on the 4th January 1916.

- (1) Any lady resident in India or Burma may compete.
- (2) Competitors must be holders of the First Aid and Home Nursing Certificates of the Association.
- (3) Each lady wishing to enter must notify the same to the General Secretary, Indian Branch, St. John Ambulance Association, Simla not later than 1st December 1915.
- (4) Competitors will be judged throughout on the basis of the latest edition of the Indian Manual of First Aid, the Indian Catechism of First Aid, the Indian Home Nursing and the Indian Catechism of Home Nursing.

The judges will be careful not to go outside the scope of the above manuals.

- (5) The competition will be divided into a "viva-voce" test consisting of first aid to the injured and wounded and the carriage of the sick and injured.

Budwan Calcutta Chord Line.

SIMLA, August 17.

The Bardwan-Calcutta Chord line is making satisfactory progress. It is hoped that when the line is ready it will afford sufficient relief to the congestion of traffic between Calcutta and the coalfields, but an important part of the project which includes the construction of a bridge at Bally with double track over the Hooghly river will remain in abeyance.

Supply of Condiments to Soldiers.

An Appeal.

SIMLA, August 17.

The Deputy Director of Medical Services, Canal Defences, Ismailia, has cabled to the headquarters of the St. John Ambulance Association in India for a

supply of condiments specially mentioning preserved fruits, pickles assorted well-packed cardamoms, tamarind copra, fine gram flour, pistachio nuts, chunam and arika nuts. The public are invited to kindly assist the Association in supplying these articles which may be consigned direct to the St. John Ambulance Association War Gifts Dept., Waterloo Mansions, Bombay, where arrangements will be made for their early despatch to Egypt. Labels to enable the free conveyance of consignments by railway can be had on application to the above-mentioned address or from the Association's Headquarters at Simla.

A Previous Gift.

A Message of Thanks.

SIMLA, August 17.

The following letter of appreciation of the Red Cross gifts has been received from the Officer Commanding Lucknow clearing station, Indian Cavalry Corps, by the St. John Ambulance Association in India at its headquarters:—"Please accept on behalf of the patients both British and Indian my very grateful thanks for the contents of the eight boxes received from your Association. I need hardly state that the contents were very welcome and the articles were most happily chosen; also I should like to inform you that the packing of the contents is beyond all praise. In no single instance was anything damaged and when one considers what the boxes had to go through it speaks volumes. Again thanking your Association for the many gifts received, etc."

Indo-Burma Railway.

SIMLA, August 17.

In connection with the Indo-Burma Railway project it may be taken as settled that the Railway Board will abandon the Manipur route as it will never be remunerative, and thus both financially and commercially unsound. The Board will have two alternative routes to choose: (1) The Chittagong coast route and (2) Hukong valley route.

Arrival of the Government at Delhi

SIMLA, August 16.

As already announced the Government of India will re-assemble at Delhi on the 2nd November. Already secretarial batches are being fixed and the question of tent accommodation has been taken in hand. The Territorials will go into camp as last year.

All-India Weather.

SIMLA, August 17.

To-day's All-India weather report indicates that rainfall has extended into the North Punjab and Kashmir and has continued over the United Provinces. There has little or no development of the depression over the head of the Bay and the break in the rains still prevails over the greater part of the country. Some local rains have fallen in Lower Bengal, west of the United Provinces and north Hyderabad and a few falls also occurred in Konkan and southeast Madras. The Principal amounts are Silchar, and Roorkee 1 inch each, Gorakhpur 2 inches.

CALCUTTA.

Government 4% Loan

CALCUTTA, August 17.

The following Press Communique has been issued by the Controller of Currency:—

The total applications for the Government of India 4% terminable Loan 1915-16 of which reports have already been received amount to Rs. 663 lakhs. Reports from some of the smaller centres for the receipt of applications have not yet arrived, and it is possible that there may be some addition to the total. A final announcement stating the total amounts applied for and the proportion allotted will be issued as soon as complete information is available.

Working Men's Institution.
Annual Distribution of Prizes.

CALCUTTA, August 17.

The annual distribution of prizes of the Calcutta Working Men's Institution was held this evening at the Overtown Hall. Justice Hassan Inam presided. In presenting the annual report the Secretary said that the Institution was started in 1909 and has been steadily doing good work since then. He said that the Institution was divided at present into two sections, the general and the industrial. In the general section the working men both adults and boys received instruction in the three R's, elementary geography and history, hygiene and sanitation. Special classes were also arranged for the adults in which serious subjects such as biographies of great men, elementary principles of science were discussed by the workers and the students. In the industrial section some of the boys of the night classes found useful occupation in book binding and the allied arts. It differs from the ordinary institutions for imparting elementary education. So far it confines its work among the working men and their boys most of whom seldom find an opportunity of attending any school when they work in some factories or printing presses in some offices or workshops.

Lightning Strikes a Tree.

In the Agri-Horticultural Gardens.

CALCUTTA, August 18.

During the storm in Calcutta yesterday lightning struck a Millingtonia Hortensis in The Agri-Horticultural Society's Gardens, Alipore Road, splintering the tree within 26 feet of its base. Pieces of the wood and bark were scattered to a distance of 190 feet. No lives were lost, but the gardeners working some fifty feet away were thrown to the ground.

A Daccity.

Rs. 10,900 Stolen.

CALCUTTA, August 18.

A daccity with murder is reported to have been committed on the night of Saturday last in the residence of Harimohan Chaudhury, a zemindar residing at Rajpore

in the Brahmanbaria Sub-Division of the Tipperah District. It is stated that about a dozen men armed with guns and revolvers raided the house and fired several shots at some of the inmates who offered resistance. One is stated to have been killed on the spot and two seriously wounded. The dacoits then ransacked the house and looted the property valued at Rs. 10,000. No arrests have yet been made.

Committed to Sessions.

CALCUTTA, August 18.

The Deputy Magistrate of Alipore to-day committed to Sessions a case in which Patit Pavan Ghosh and Radha Charan Paramanick were charged with having committed daccity in Taxicab at Garden Reach.

To the Sessions for Trial.

CALCUTTA, August 18.

The Deputy Magistrate of Howrah to-day committed to sessions W. D. Lyons, European Engineer, who was charged with smuggling 16 seers of opium into Howrah by rail.

UNITED PROVINCES.

TUBE WELLS IN THE U. P.

Giving Most Satisfactory Results
One Well Gives Half Million Gallons of
Water Per Day.

LUCKNOW, August 17.

Fair results are occurring from the sinking of tube wells in the United Provinces. One of these has been placed under the supervision of the Sanitary Commissioner at Benares, two at Cawnpore, four Fyzabad, two Allahabad, one Unao, one Lucknow, one Aligarh and three at Hardwar. Almost all are yielding good supplies of water. One at Cawnpore for instance which did not work well at first is now giving half a million gallons of water in twenty four hours. The importance of these tube wells to supplement larger municipal waterworks is so great that the Sanitary Engineer reports he considers the work of constructing them most important from both a sanitary and an engineering point of view.

A Tongawallah Hangs Himself.

LUCKNOW, August 17.

This morning at about 6-30 A. M., a number of workmen crossing the paper mill bridge saw a young man hanging by neck from a bridge. He had one end of his turban tied round the neck and the other end to the bridge. A lantern resembling a tonga lamp was found near the spot which he had evidently taken with him. From this fact it is guessed that the man is a tongawallah.

Life Assurance Companies.

Government of India's Resolution.

ALLAHABAD, August 17.

A resolution by the Government of India will be issued shortly dealing with the recent statements of accounts and actuarial reports in respect of Life Assurance Companies.

PUNJAB.

Want of Rain in Unirrigated Areas.

Anxious Situation in Punjab.

SIMLA, August 17.

The following communique has been issued by the Punjab Government:—

The average of the rainfall at the Punjab stations in July 1915 was 4.31 inches less than the normal average of 7.2 inches. A deficiency which so far as the records shows has only been exceeded in the years 1877, 1891 and 1911. In consequence the sowings of the autumn crops or unirrigated lands have seriously contracted. Estimates up to the 1st August 1915 show that though some districts have done better than others in most the total sown area does not exceed 50 per cent of the normal. Among those where the prospects are most favourable are the submontane districts of Sialkot and Ambala where the sown area is about 75 per cent of the normal, while in Jhelum and Hissar unirrigated sowings are reported to be not more than 10 per cent of the normal. In the latter district however subsequent rain on the 4th August has probably improved matters. In the absence of good rain before the 15th August no further sowings of food crops can be expected on unirrigated land and such as may be possible will be almost entirely for fodder. Moreover, without early rain the existing crops on unirrigated lands cannot be expected to mature and even on irrigated lands the outturn must be below the normal. In spite of the deficiency of rains in the plains the rivers owing to rains in the hills are running full, the canals are carrying ample supplies and the canal crops are so far in very fair condition. The "kharif" crop in the Punjab is roughly about half of the "rabi" and good rains before the end of September would cause the land now lying unsown on which the crops have failed to be put under "rabi" crops. A serious feature of the situation is the scarcity of green fodder for the cattle which are being fed on the stocks of Bhura from the last rabi. They are fortunately plentiful but require to be supplemented by green fodder or grass.

BOMBAY.

Birthday of Dadabhai Naoroji.

To be Celebrated on a grand Scale.

BOMBAY, August 18.

The birthday of Mr. Dadabhai Naoroji will be celebrated by the citizens of Bombay on the 4th September. The different Ward Committees of the Indian National Congress are taking steps to convene a large gathering of the same purpose.

A Dividend of 4 Annas in the Rupee.

BOMBAY, August 18.

The Liquidator of the Indian Spacing Bank announces a dividend of 4 annas in the rupee.

TELEGRAMS.

The Bombay University Convocation.

BOMBAY, August 18. The annual Convocation of the University of Bombay for conferring degrees was held this evening. Lord Willingdon, Chancellor, presided. There was a large and distinguished gathering present, and among the absentees was Sir P. M. Mehta, the Vice-Chancellor of the University. After the degrees had been conferred and the Syndicate's report of the proceedings of the University for last year was read, Lord Willingdon delivered his address. He said:—

The Governor's Speech on the Issues of War.

"The circumstances in which it has fallen to my lot to address for the first time the Senate and the members of this great University assembled in Convocation have caused me as you will readily understand some anxious deliberation as to the subject to which I should most opportunely invite your attention. In times of the past former Chancellors have found in these Convocations an appropriate occasion for submitting their views on questions which I may call of a specially academic character on some specific problem of educational policy, on some branch of knowledge or other matter directly affecting the interest, progress of policy of the University. I shall however make no apology if on this present occasion I travel somewhat beyond these customary limits. It is not because I consider that intense and anxious pre-occupation of the great conflict which is now raging throughout the world must necessarily preclude us from all leisure and disposition to consider the peaceful operations of our great institutions. On the contrary I hold it to be incumbent on every good citizen whose circumstances do not permit of his taking a personal part in the active defence of the Empire to carry out in addition to the extraordinary burdens which a state of war entails calmly and courageously the duties of his position. The fact however must be recognised that the issues now at stake in war are vital to the interest both of humanity and of the individual, and must profoundly affect in particular the responsibilities of all public institutions which, if they are to be of account at all must partake of the good and evil fortune of the social organism of which they are important members. Of all public institutions there is none which should be so intimately concerned with these great moral issues than that which vindicates to itself the functions of a great University, and holds the custody and dispensation of the best traditions of human thought and conduct. The most significant and formidable circumstance of the present war by which it will be denoted in history rather than by the magnitude of its military operations or its vast expenditure of blood and treasure is that it represents to a degree hitherto unknown in the records of humanity an irreconcilable collision of opinion as to fundamental ideas which should regulate the existence of civilization and the rational communion of men and the nations. Predatory, political, national, religious and dynastic wars have been waged in the past from an infinity of causes, good and evil, and in their course great crimes have been perpetrated and multitudes of innocent persons have been the victims of cruelty and ambition, but never until the present time have the issues at stake been rendered so remote from any possible basis of moral accommodation between the belligerents. We are witnesses to-day of the terrible and sinister portent of a nation with great traditions in letters, in science, and almost all that has hitherto been regarded as synonymous with the most advanced civilization embarking with cynical deliberation of a course which violates not only the high functions of religion which it professes or the philosophies in which it claims to be our instructor, but the most elementary dictates of natural justice and humanity. This is a nation which has been conspicuous for ordered methods by which it has inculcated into its citizens a certain idea of citizenship and specially for the perfected organisation of an educational system primarily designed to impress this idea indelibly on the minds of its children and young men. We have seen this nation so educated and equipped with all material resources of science march in a premeditated and calculated progress from the violation of the most solemn public engagements and of the severities of war to the perpetration of more horrible crimes than were ever conceived by Attila or Tamerlane. Generations of enlightened men have been brought up in the belief derived from the study of the progress of human institutions that amendment of the moral, economic and political evils from which society has never at any age been immune is to be sought largely in the propagation of right ideas of civic duty by a rational and wisely directed system of education. Now we have seen a well-defined idea of civic duty installed by an educational system without doubt the most efficient and methodical ever yet devised and we have seen the terrible consequence.

Continuing His Excellency dwelt on the incredible moral downfall of Germany and the moral resources which we command. He then traced the function of education which in some form or another was a necessary condition for the permanence of human society in however primitive a form. All the ideal of a common citizenship and the idea of law were points which the Chancellor next dwelt upon. He wanted them to think imperially. We have our own problems economic, educational and political as they have theirs in England and Australia and Canada. The energy and public spirit which we apply to these problems form a tributary and an important one of the great stream which animates the public spirit of the Empire as a whole. We sought therefore whether we are considering imperial interests or our own immediate public concerns to think imperially. This may sound a vague and rather rhetorical phrase but it has a definite and practical meaning. The characteristic genius of our polity stands on the basis of freedom, justice, toleration and the recognition of obvious facts. We have always preferred to proceed by evolution than by revolution, with an instinctive distrust of abstractions and a reluctance to push things to extremes. Other nations have often derided in us a certain spirit of conciliation or compromise, and equally often they have envied us the results. Above all in conceding the greatest degree of personal liberty ever attained in a political community our tradition instinctively presumes an equal measure

of individual responsibility and initiative. Therefore when I talk of thinking imperially I mean that we should approach public problems in an attitude of mind constantly inspired by this characteristic political tradition of ours. The duty of a citizen is not discharged by criticism. It is no less his business to help to construct and to see particularly that his personal responsibility, whatever he can contribute by deed or word in the right direction, is adequately discharged. There are few private activities, there are no public activities, which should not be undertaken with an abiding sense of the reality of our common heritage of imperial citizenship. To Europeans in India some of whom perhaps are at times disposed to complain of their "eastern exile" and to regret the familiar surroundings and amenities of the land of their birth, I would suggest the reflection that no part of His Majesty's wide dominions is alien soil and that to have a share in promoting the welfare of this great Empire is a privilege to be regarded with pride and to be undertaken with a deep sense of personal responsibility. I would reply in the same terms to those of my Indian fellow citizens who may be inclined to entertain the view that the British Government of India is an alien Government. To gather together into one great Imperial community so many creeds and races is a gigantic achievement which inevitably involves the gradual and delicate adjustment of particular interests and aspirations. There are many questions of this nature for the final solution of which we must possess our souls in patience, confident that for every grievance a remedy will be found, and the ground of our faith is this that we possess inalienably in our political heritage the fundamental principles of justice and conciliation.

After speaking at length on the parents' and teachers' responsibility, Lord Willingdon spoke a few words of advice to the students. He wanted the students not to regard their academic distinctions as giving them a claim to ease and emolument.

Before concluding he referred to the problem of the backward classes and the duty they owed to humanity.

In conclusion Lord Willingdon said: "But as I said at the outset the aftermath of victory will be an even more searching test of the validity of our principles and constancy of our faith and courage. We shall require all that is implied in the moral resources of a great state political instinct, public spirit, resolution and humanity. Above all we shall require men. Ours must be the prayer, and I am confident that it will be vouchsafed to us."

The Notorious Samson Case.

B. I. Trust Chairman's Novel Procedure.

BOMBAY, August 17. The notorious Samson case came before the Board of the Bombay Improvement Trust again to-day. The Government wrote to the Board declining to undertake a prosecution and stating that the Board themselves could lay an information or ask the police to institute a prosecution for taking bribes as the servant of the Improvement Trust. Thereupon the Chairman moved that an information be laid before the Chief Presidency Magistrate who should be asked to direct the police to make an enquiry.

Major Hepper (Agent G. I. P. Railway) moved an amendment that on the Chief Presidency Magistrate's judgment the Board had no option but to dismiss Samson. This was defeated by the casting vote of the Chairman.

Major Hepper then moved another amendment with a similar object. This was also defeated by the Chairman's casting vote.

The Chairman's original motion was then lost by six to four and there the matter stood when the Board adjourned.

A feature of the proceedings was that departing from the usual procedure the Chairman in each of Major Hepper's amendments voted in the original division and afterwards gave his casting vote. Had he followed the ordinary procedure and refrained from voting in the first instance the amendments would have been gained.

A Handsome Contribution.

BOMBAY, August 18. The Western Indian Turf Club has contributed Rs. 2,000 to Lady Willingdon's scheme for improving the condition of the women of Bombay.

Bengal Masonic Lodge.

Half-yearly General Meeting.

BOMBAY, August 17. At the half-yearly General Meeting of the Bengal Masonic Association the accounts for the year 1914 were adopted. Owing to liberal donations received from lodges and individual members of the craft during the past two and a half-years, the invested capital of the Association which stood in 1912 at Rs. 3,64,400 now amounts to Rs. 4,02,900.

Bombay Share Markets.

BOMBAY, August 17. To-day's market was steady: Tata Iron and Steel shares improved. As there was no demand David's closed at Rs. 535; Standard Rs. 890; Madoji Rs. 1,090; Nagpur Rs. 1,780; Simpan Rs. 285; Tata Iron ordinary Rs. 100, and deferred Rs. 208; nothing important in G. P. Notes, they remaining at Rs. 88-112.

Tuberculosis in Bombay

An Enquiry.

BOMBAY, August 17. King George Anti-Tuberculosis League's report says:—That Tuberculosis among school children is a patent source of infection. The Medical Officer has quoted instances to show that in Bombay the disease is spreading by overcrowding, frequent changes of residence, from the lower earnings of patients, the dangerous habit of tubercular mothers nursing their children, and intimate contact of husband and wives. A special officer has been appointed to investigate and report upon the prevalence of tuberculosis in various parts of the city and an inquiry is expected to result in very interesting data showing the hold tuberculosis has upon the city. It is the first instance in India where such an inquiry has been undertaken.

Release of Interned Vessels.

BOMBAY, August 17. It is understood that the Government intend to release shortly a number of steamers belonging to the various

steamship companies commanded by them at the beginning of the War. Although nothing definite is known enquiries locally show that a good number will be released until further requirements.

The Indian Budget.

Why Discussion was Abandoned.

BOMBAY, August 18. The London correspondent of the 'Times of India' writes:—"Parliament has risen for its six weeks holidays without having the time honoured field day in relation to India. We know from front Bench announcements that the Government do not consider that it would be to any public advantage in the present circumstances to allot a day for the Indian budget. It is now two years and more since Mr. Montague made his fourth and last speech and his successor Mr. Roberts never had an opportunity to follow him in making a distinct mark in this field."

The Spread of Contagious Diseases.

Demonstrations at Sanitary Association.

BOMBAY, August 18. At the Bombay Sanitary Association "At Home" this evening which Lady Willingdon will attend, demonstrations will be given in several diseases, how they are spread, specially tuberculosis, how milk when exposed may be contaminated by flies infected by tubercle bacilli, adulteration of milk, etc.

Autonomy For Goa.

Decree Sent from Portugal.

BOMBAY, August 18. A Goa correspondent sends some interesting notes of the progressive changes being made there. The Governor-General for Portuguese India Dr. Couceiro De Costa has now been appointed Judge of the High Court of Goa, but he will continue for the present in charge of the Governorship. Sometime ago it was announced that on the 15th instant that Financial and Administrative Autonomy would come into operation in Portuguese India, but this, it seems, is incorrect. The Lisbon Government's telegram asks the Goa authorities to wait in regard to the matter till the reception of the decree from Portugal. This must reach Goa by one of the early incoming mails.

The Goa Congress.

Delegates Elected.

BOMBAY, August 18. The coming Provincial Congress in Goa has awakened much interest in Bombay and Delegates for various bodies and localities are being elected. Many subjects of vital importance will be discussed in order to hasten the development of agriculture and industry.

SIND.

A Suit for Non-Fulfilment of Contract.

KARACHI, August 17. Another law suit by grain shippers hanging on war conditions has been filed here. Messrs Louis Dreyfus and Co. are suing Ellerman Lines agents claiming some rupees thirty-six thousand damages for the non-fulfilment of contract. Four separate consignments of grain were due to have been shipped by the defendant's at \$13-d6 per ton but complainants had ultimately themselves to arrange the shipment in nineteen shipments apart from the shortage charges. Defendants admit contract but plead they were unable to execute the same owing to Government requisitioning their steamers for the transport of troops.

A Pleader Fined Rs. 250

for Contempt of Court.

Amount Refunded on Appeal.

KARACHI, August 17. In the Sub-Divisional Court in an enquiry regarding a fracas between a sepoy and the Makranis a Magarpir in Karachi District a Sindhi pleader asked for the transfer of the case to the Judicial Commissioner's Court alleging that his Makrani clients were prejudiced by the private discussion of the merits of the case by interested Baluchi Officers. The pleader was fined Rs. 250 by Mr. Carter L. C. S. for contempt of court. The Pleader's appeal was heard yesterday by Mr. Pratt, Judicial Commissioner. The Hon'ble Mr. Harchandrai as Secretary of the Bar Association appeared for the appellant. He alleged that beyond technical legal considerations his client owed a moral obligation to convey to the Sub-Divisional Court his instructions for the conduct of the case. Mr. Pratt, after hearing the Public Prosecutor ordered that the fine should be refunded, but added that a pleader was not justified in conveying a client's foolish and mischievous instructions but should rather disabuse his client's mind of any silly notions.

Recruiting in India.

KARACHI, August 17. An unofficial reminder appears in a local paper of the present conditions governing recruiting for British units in India. Recruiting is authorised for the period of war; any able-bodied volunteer may be enlisted by his Commanding Officer and drafted to the depot of a British unit in India for preliminary training prior to war service with any of the Indian expeditionary forces. Efficient Volunteers are particularly in request. There is no possibility of any Volunteer Corps being raised in India exclusively for service in Western Europe. The demand for volunteers exists only regarding eastern operations served by India.

SOUTH INDIA.

A Security of one & Half Lakhs Demanded.

For Being Receiver to a Big Estate.

TINNEVELLY, August 18. On the application of the plaintiff Chenthatikalai pandia Chinnatambiar in the suit 'Re' Sivagiri Zemindari the Sub-judge, Tuticorin, passed orders yesterday directing Gnanamony Nachiar, defendant and mother of the late Zemindar who had been appointed receiver, to furnish security for a lakh and a half rupees within one month. The suit property is one of the biggest estates in South India worth more than a crore of rupees.

సామంతము సామంతము ఈయన మొదటి
సంబంధముగ నే. రాజధాని కళాశాలకును, వైఎస్ మ్ మ్
మొదటి పక్షమువారికిని ఒక మాన్ జుగెను. మొదటి అధ్య
క్షులుగా ఇరువురూ మిక్కిలి శ్రద్ధవహించి ఆ సమయ
వరకు గోలుచేయలేకపోయిరి. కాని కొంత కాలము
రమ్మ రాజధాని కళాశాలవారి రెండుగోలులు నేసి, అసోసి
యేట్ వారికి పెక్కు సుదృఢముగా వార ఒక
గోలేనేసియున్న రాజధాని కళాశాలవారే జయము పొందె

జూ బు లు.

విశేషములకు సూచన.

1. ఈ సంచిక రావుగారు, జె. కె. రావుగారు:—ప్రతి
జిల్లావారము నందులకు విడివిడిగా వచ్చును.

ఉపవాక్యము:— సంకల్పము లేదు.

బంగారు పెడమణి:— ఇది విషయమునే మరి
యొక్కొక ప్రాసం.

I

గుడివాడ నర్తకసంఘము.

అయ్యో,
ఈ పుర వైశ్యులకు గుంటు పుత్రి అమావాస్యకుండు
నర్తకమునా ఆ దినమునందు ఆంధ్రుల ఏకీభవించి నర్తకాల
క్షేపము జరుపుటకు ఈ గ్రామములో నిత్యము ఎగుమతి
నిగుమతి సరుకులకు ధక్కుకగుములు వసూలుపరచి యాదిగుర
ఉద్యమములు పెర జేయుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మా
నించుకొనడమైనది. ఇట్టి ఘనకార్యములు నిర్వేదింతురే
ఏలూరు వాస్తవ్యులు మహారాజగిరి గుడిమెట్ల నుచ్చారావు
గారు రాజకీయ కృతకమునందలి కేలేంది యందులకు
మరింత పోరాటమునకు చే వారలకు మా సంఘమునా
రందరు కృతజ్ఞులు డెలపుచున్నాము.

1. కిచ్చి కన్యకా పరమేశ్వరి అమ్మవారి ఆలయ
నిర్మాణము.

2. అంగలైకల్యల పోషణ.

3. వీరబాహుళ్య విద్యాభివృద్ధి.

గుడివాడ. కొత్త వెంకయ్య, ప్రెసిడెంటు.

II

రామచంద్రపురముతాలూకా మాచవరజాబు.

అయ్యో,
మా గ్రామములో విశేషముగ గుంటు పుత్రి సాక్షిలేక
విశ్వాసమునకుట మాది యాయేడు గవర్న మెంటువారు
కమరమి గు రిం వందల రూపాయలు కాంక్ష చేయిం
చిరి. ఆక చేర్చి చాకడికట్టటకు తగిన స్థలమును మా గ్రామము
పుట్టుకను, కమ్మచాయన ఆయన చుండునాదరిగారు ఉచి
తముగా నొసరిరి. దానిని గట్టుటకు వారేకంట్రాక్టువున్న
కొని గవర్న మెంటు వారినిక సామర్థ్యమును ఖర్చుపెట్టి
మిగుల శ్రద్ధతో కట్టించిరి. దానిలో ఆగస్టు 10 వ
తేదిన గుంటు పుత్రి కేసును జర జుడెను. అట్టి కేసునాలో తనకు
నకు విద్యార్థి క్రమంలో ఎదుర్కొనడం దీనివల్ల మెంటు అధికా
రము దురు చేసిరి. వీరబాహుళ్యము గావింపబడెను
ఈనాటికి ప్రాప్తమైనది యీ యూర పాతకాల
యొక్కటి గట్టబడెను. వీరు సాహసాద్వాయము గలవారు
చరణావళిలు, వీరవలె నితరులు గూడ నిట్టి సత్కార్యములకు
తేసి ప్రేరేపించుచు గావక.

తుట్టగంట సంకయ్య.

III

వింతచావు.

అయ్యో,
మాపురమున కెరమిడిమాసంబులక్రిందకు నొక విశేష
యందగు పించి యున్నట్లుట భూతవైద్యముచేయుచు, మాన
కులకు చికిత్సయింపగ వసూలుచూపుచు, కమరమినిమని
మాడ్చి గవర్నమెంటుకు ఇట్లు కొంతకాలమున కొక క్రీడిని
తనవారకు నియమించుకొని యొకనాడు యానడలినిగాంచి
తర కి: నేక మాడుదినంబులకు కృత్రికకట్టండై పరమ
కమరమి కేచేసి మాడుదినంబులలో నాకడదేసి వచ్చెదను.
కాన నాకవంబున పుత్రికామయవరకు ఇంటియందేనుంచుని
దెల్పి పుత్రికారమే నృత్తికట్టండై మరణించెదట. ఆ వెలది
ఏటువచ్చాక పుత్రి యా మృతకేళివరకు రెండుదినంబు
లింకియందేయుంచెను. ఈవింత పురంబున వ్యాపించి యా
బాల్కనీయుల తేండోపడెదముగా బోయి చూచుచుండు నది
యొక విహారముగా నుండెను. ఆజనమృత్యుమున జూచి
“లాకల్ ఫండు” వారు మృతకేళివరకు పురంబుననుంచునాడ
దని యాభావించిరి. వారెయ్య తరువు ప్రకారము గ్రామసమి
షమనందున్న “గుడిమెట్ల” దేవాలయసమిషమున ప్రాప్తి
పెట్టిరి. మునాడుదయమున నొక బ్రాహ్మణుడు అచ్చటికివెళ్లె
నట కొన్ని నిమగ్నంబుల కాబొందలొనడి నన్నదీయుడు.
నామిగ్గియున్న పుత్రికని యొకధ్వని వివదెడట. యంత భూ
తముగ నుండెదది యంత్రుకొనిచ్చి యా వాస్త గ్రామంబున

ప్రకటించెను. ఈ విచిత్రమును గాంచ పురవాసులు గుంపులు
గుంపులుగా నచ్చటికిరగిరి. ఆమానవ్యతరమును గాంచి యాకు
లకు శవమెట్లినదానిచేది యొకరు యటకురదెంచి నా భర్త
వైద్యుని మన్ననదీయుడు. యని జల్మదొడ నె, యా నలు ప్రక్క
ల మావరించియున్న జనసంతతిలోనుండి యొకడు మన్న
దీయ వారంబుంచెను. కొంతవరకు దీయటతోడనే యాసమాధి
నండి దుర్వాసన వెదలదొడగ. యంతలో లోకలోపండు వా
రకు దెంచి దుర్వాసనకు, కోగంబులవైపునుగనని యాసన్న
దీయవాని దండించి మనది యా బొందను బూడ్చించిరి.
ఆహ! మూర్ఖవాచా! ఇంకెన్నిదినంబు లిభారతపుత్రుల
కరణమువైపుండి యాదించెదవు? మానవుడుజచ్చి మరల
బ్రతుకట యెప్పుడైనకదా? ఇయ్యేది గొంతెమ్మ గొల్ల
కాదా? ముండిట్టిచిత్రంబులగనన తమమానముచే నిజమని
సాపింపక సత్యమును కోధింతురుగాక.

ఖమ్మం మెట్టు. బి. భగవానునింగ్.

IV

భీమవరంతాలూకా కరణముల కొక విశ్వాసన.

అయ్యో,
(18-8-15) యగు ఆంధ్ర ప్రతికయందుండు కరణ
ముల కష్టములు అను వ్యాసమును మాదిచిలి. దానిలో మన
తాలూకా కరణములలో ఒకరు యాక్రింది విధమున మానవ
కనపరచిరి. “మా తాలూకా తహశీల్దారు ఎం. గంగారావు
నాయుడుగారు కరణములు గ్రామములలో కాపురం లేని
చేధించుట కడు కోచనియుగా నున్నదనియు కరణముల
విషయములో మాత్రము వారి దృష్టి అధికముగా పొందినది
యే మెదలగు సంకతులు వ్రాసియుండిరి. అయితే ఇట్టి వ్రా
తలు వ్రాయట మంచిది కాదని నేను తలంచెదను. యోగు
వల్లనగా మన తాలూకా తహశీల్దారు ఎం. గంగారావు వా
యకుగారు, చాలా సరసులు, పరమార్థ చింతగలవారు, న్యాయ
దృష్టి గలవారు, వై ఆఫీసర్ల పుత్రులను ననుసరించిగాని
రినిన్యాయ సైక్త్యుగార్ల వగయిరా క్రింది అధికారు వ్రాసిన
రిపోర్టులనుబట్టిగాని విధిలేక, మన కృతకములు కలుగజేసి
కొందురుగాని, మన కరణములయందు యేవిధమైన కార్యకర్త
మున్న వీరికి లేదని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. “కరణము
లు గ్రామంలో కాపురం వుంటున్నారా లేనా? లేకయిన్య
వలసినదని ప్రతి సంవత్సరం జూబుది కాలమందు జూబుది
ఆఫీసర్ల వీరిని ఆకుగతూ వుండెదమున్న అందువైక మన ము
చి చెడెదలను తమరుగా గతకూటుకచ్చి మాచుచుండు రినిన్యాయ
ఇన్స్పెక్టర్లు చేసిన రిమాన్డలను బట్టి తహశీల్దారు అధికారము
ములను వ్రాయటమున్న జరుగుచున్నది. రినిన్యాయ ఇన్స్పెక్టర్లు
కరణములు కాపురం లేకగనక క్షింపబడినదని వ్రాస్తూ
పున్నదకు తహశీల్దార్లు యేమిచేయుగలరు ఒక విధ తహశీల్
దారు ఇందువిషయమై ఉపకారము చేయదలచుచున్నరు రిని
న్యాయ ఇన్స్పెక్టర్లు వ్రాసిన వ్రాతలు అద్దమని కోవిదకర్లుకు
చేయవచ్చును. నుక కరణములకు తాలూకా మొత్త జూబుది
కొన్ని గ్రామములలో కాపురం వుంటుటకు, తగిన ఇల్లు లేకను,
వానయోగ్యములేకను ఇంపుగలరు పొందుచున్న మాటనిజమే
అయివున్నది అయితే ఇట్టి యిబ్బందులుగల కరణములు
సంఘముగాకూడి గవర్న మెంటువారికిగాని, డివిజన్ ఆఫీ
సర్లకుగాని, రెండుమాడు మైల్లలోపు కాపురం వున్న గ్రామా
దులకరణములకు చెప్పినవో యిప్పించబడినదని అట్టి లవ్యారా
తెలియబట్టకొన్నచో వాసుండునని తలం చెదను. అప్పుడు
తహశీల్దారు మన యొక్క కష్టములను పరిశీలనచేసి ఉపకారము
చేసినను చేయవచ్చును. తహశీల్దారువారిపై ఇట్టి గాధములను
వ్రాసిండుకల్ల, తక్కిన తాలూకాలోనుండు ఆంద్ర కరణ
ములకుకూడ నిందరాలగు. మన తాలూకా తహశీల్దారు
ఎమ్. గంగారావు నాయుడుగారు అన్ని విధములజేతను మోగి
లనియే చెప్పగలసియున్నది. ఆయ్యగారి తీరదతిరాజు.

V

ఇద్దరగునా.

అయ్యో,
ఈపట్టణమున విరివిగా నర్తకము ప్రబలుచుండుటచేత
గుమాస్తా తెక్కురకుండు కావలసియున్నాడు. ప్రతిసంవత్సరం
యొద్దకు పుత్రిక రక్షణయొద్దకు గుమాస్తాలు వుండెనున్నాడు.
ఈవందన గుమాస్తాల గౌరవ పుత్రికలెట్లున్నది. వీరుచేయు
పను లెట్లున్నది. వీరికి చూపబడు గౌరవ మెట్లున్నది. ఈవిష
యమునుగురించి యొక్కొక విచారితము. గుమాస్తాలు సామా
కాన్యయొద్ద తెక్కుర వ్రాయట లేరములుచూచుట, యుత్తర
పుత్రికలెత్తుములు జరుపుట, యిది విధానముగ జేయవలసిన
పనులు. వీని జరుపుట తమ విధానకర్తయ్య. గనక అట్లు

చేయుటయు దేగౌరవలొపమును లేదుగాని కృతకముగ
నెక్కుడగుచున్న ధనమదాంధత ననుసరించియో యధికుల
ము మనకేసును గర్వము ననుసరించియో యంత జీతమిచ్చు
చుండ నింతమాత్రపు పరియైన జేయబాలరా: యన్న నమ్మ
కము ననుసరించియో మోహుటయున విచారించిచేయరా.
యన్న పిచ్చితలంపు ననుసరించియో కొందరు సామాకాన్య
ఇవితరులు. ఇవితరులు. అర వివక్షలేక యీ నకును గొంత
కాలమునుండి చేతుగా నున్నారదాయ, గౌరవాన్నము
లయున నీచకార్యములు సాద గుమాస్తాలకు సామాకొంది చెప్ప
ప్రారంభించిరి. ఇట్టికి గురగాములు వగయిరా తీసికొని
పోవుట, సామాకాన్యలెట్లు బడి తీసుకొనిపోయి గగలెట్లుట
రాములువారు ఇట్టికి సోపుకప్పుకు నేస్తానుకో తీసికొని
పోయి వారినింటివద్ద దిగవడుముట వెనలకుపడుట సామాన్య
ముగా నేస్తాద్రుప్రవానికో పెట్టికొని చేయించుకొనవలసినది.
గుమాస్తాచే చెప్పచున్నాడు. వీర మర్యాదకలవారు. ఈపరి
వారికి చెప్పదగదనక కర్మవివక్షకు బాటింక గుమాస్తాల
కిట్టిపనులు చెప్పి సామాకాన్య సామానములకే మెచ్చరలెను.
గుమాస్తాల కెంతోగొంత యిచ్చుచునే ముంటిమికదా. యింటి
పనచేయుట కింకొకని లెట్లుకొనుట యెందుకు? వీర చేయుచు
రని యొకసాకరుకు లెట్లు కొని మరకొంతసామ్మ వ్యయము
చేయ సామాకొంతపాలని లోభకుమే గుమాస్తాల కట్టుపనులు
చెప్పించుటకు, సామాకొంతమున్నదని కొందరు యధిపా
యము. అయిన నీసంధ్యకున, గుమాస్తాలకుగురించి కొ
చెప్పకతీరదు. కొనుట్లవద్ద తెక్కుర మాచుటకు వ్రా
ప్రవేశించిన గుమాస్తాలు దమ. యజమాను లొక జేరే చెప్పినను
తమరంత గౌరవము వాలోచింపక తమ యాత్మగౌరవమును
విడచాడి, వారియొటిపనులు, మొదలగు నేస్తాన్యమున చాకిరి
నెట్లచేయుట కిష్టపడు వీరినే యనరలెను. ఒక్కొక్కప్పుడు
పనిలోనికి కొంఠ మాలస్యముగ వెళ్లినో యజమానులు క్రిందు
మిరుకుకాక, సామాన్యముగూడ వదింపజెట్టియు ఆకరాజ్ఞి
యు పద్విబూతులను తీట్లుచు కష్టత్రాగిన బుద్ధింతుని
వలె, కాదు మాత్రము, కూయుచు, కోధా జేతమున,
సంధించిన వానివలె ముప్పిలముల ప్రేలుచున్నను మాకు
మూడక ప్రత్యుత్తరము నీయక తలవంది చేయు బోడించు
కొని క్రిందజూచుచు నలివినయమును గనపరుచుచు మూగవలె
నిజంబును వీరి విధేయత నే పొగడవలయును. తామగ్రన్థము
ల నుదయించిన వారయినను తమ యజమానులు తీట్లు తీట్లు
కూయుకూతలకు నేమాత్రము ప్రోధముజెందక పొరువ విహీ
నుల పనికి యభిమాన విశిష్టతలభంగి మృతకర్మముల తీరన
నతికాంతముతో వాటింతుచు నిరుత్తర బంజిజీవకళతో జీవ
నృప్తులవలె నిలువంబడు. వీరి సామాన్యమున ఒప్పుకు శాంతము.
నే మెచ్చుకొనరలెను ఇప్పుడు కొనుట్లు చాకలి మగలి వూ
క్రము ప్రాప్తమౌచులకు రచ్చ వివక్షత వాలోగించక తక్కుర
జీతమునకు వచ్చుచున్నారగా? యిది ప్రస్తుతాధము (యెను
నిమి) వాలోచించి గుమాస్తా యోగ్యగము నిచ్చుచు తమ
సరసను, గూర్పుండలెట్లుగొనుచు వాటికి కారి పనులు చెప్పి
చేయుచుకొనుటచేతను ఆ యు ద్యోగము బడసి, తక్కుర
వారు అందుల కంగీకరించి అది చేయుచుండుటచేత ఆ యు
ద్యోగముననే మున్నట్టి ఆ గజాతులవారికిగూడ. నట్టి పనులు
ప్రాజ్ఞులయిన కొందరు జైత్యకళాపాలులు చెప్పిచేయించుకొను
చున్నార. వరకుపనులు ఆ గజాతులవారు చేయుట కంగీక
రించు యెడల సదరు పనవినుండి కొలగింపబడుటగాని తొల
గింపబడుటగాని. తొలగుటగాని జరుగుచున్నది. అట్లు జరిగ
మెట్లనే మాని వేసినవారి జీతమునకు (యొత్త స్వల్పమైనదయి
నను) అనగా తుదకు రె 10-0-0 ల కయినో (యద్దర ము
గ్గురు) గుమాస్తా ప్రోత్సహించుచున్నాడు. అందులకు తార
తప్యము పెరుగక అట్టిపనులు సామాకాన్య గుమాస్తాలకు సా
మాకొంది తరుచుచెప్పట కరకాశించిచ్చిరి. వర్తకులు ఇట్లొ
నిట్టియోగ్యములు నీచకాను నయిన కార్యములు చేయుటకంటె
నింటింటి తిరిపెమెత్తికొనుట యుత్తమోత్తమము. ప్రాజ్ఞులు
పారమార్థిక చింతగలవారునైన వర్తకులు ఇప్పుటికి రియేండ
క్రిందట ప్రతియమానాస్యకు కొట్టుముముట కేర్పరచుకొని
యందు మూలమున అనినమున గుమాస్తాలకు నెలపు కలిపించి
వారు. కాని కొందరు వర్తకులు ప్రాతరెక్కులు మాచుటకని
యో చితాఅవస్థలు సరిమానుకొనుట కనియో యేదియో
యొకపని చెప్పి అమావాస్యలోన కూడ వారిచే పనులచేయిం
చుకొనుచున్నారు. ఇకవీరిచ్చిన నెలపు గుమాస్తాలకు గాకపో
యినచో పుష్పంచయనకో లేక వారిని పుట్టింపిన భగవంతునకో
తెలియదు. మొట్టమొదట అమావాస్యకు కొట్టుముముట
సత్కాలక్షేపమున కనిపించుచు కాని గుమాస్తాలకు నెలపు
వచ్చుచున్నదని కొందరు తుదకు సత్కాలక్షేపమునుగూడ
గట్టిపెట్టుకొన్నారు. ఇది యంతయు మాది విచారించి గు
మాస్తా పదవియందున్న అగ్రజాతులవారు తమ గౌరవాభి
మానమును నిలుపుకొని పుత్రికలచలమునని కోరుచు పరస్ప
రజేయముగూర్చి యాలోచించుకొనుటకు తమలో తమ
కయినకయ్యము అప్పుచ్చి గుంటుగను నొక సభను గావింతుట
యుత్తమముగను శ్రేయస్కరముగను నుండునని విశ్వవించు
కొనుచున్నాడు. అనధానుల శ్రీతాపతిరావు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తెలిసవలయు లోక కథలవలె వర్ణితము గాను. చందాపద్ధతి సావధానముగాను రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంచిత్రముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయికాదా:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎ. ఎ. వి. రంగాచారి, మదరాసు ఆసియాటిక్.

మద్రాసు న స్త్యము.

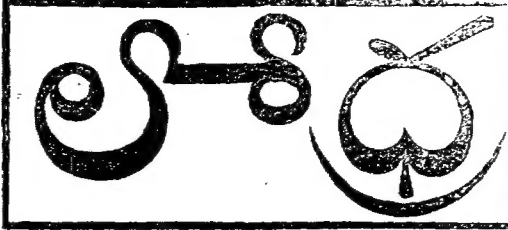
ర. ఆ.	ర. ఆ.
మేలైన మద్రాసు న స్త్యము 1-కి 0-12	మహానగర్యం వెద్దబుడ్డి 0-4
నీకే (కులములు 120) 8-4	డిటో దజ్జబుడ్డు 2-1
వ్యాపారాల మాత్రం 8-0	రాంబాలముకు మహానగర్యం 1-కి 0-4
అరవీకే అందరికి 1-10	డిటో దజ్జబుడ్డు 2-8
వి.పి. భర్తలు ప్రత్యేకము.	కాటలూగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

ఇనాం! ఇండియానుహీమ. ఇనాం!

ఈ ప్రస్తుతమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక ప్రేమమున గోర గ్రహించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమధ్యయును ఆవశ్యముగా జగవలయును. ఈ ప్రస్తుతమునకు వెలలేదు. తగలరాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్ర ము:కేశంకిర్ గోవింద్రి, ఆంధ్రవిగ్రహ బొంబాయిము, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటుగోడు, మదరాసు.

గర్భాశయ రోగనివారకము:— శ్రీలక్ష్మ గణుగు ఋతుశూల బహిష్టి కావంతుట, ఆకాలబహిష్టి, మైల బాహి గాను, తిక్కురగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతా. హీనత, రక్తహీనత మలద్భవము, నూలికావాతము, క్లిష్టరోగములు, ఆరికాళ్లు, అచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మగ్గ వ్యాధులను ముందుగా.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, క్లిష్టరోగములు, సోమరితనము, మేహక్రమములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాలిని ముఖమునకు లేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

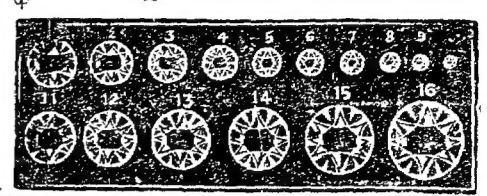
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బొంబాయి, 9, బందరుపేథి, మద్రాసు. బ్రాంచి: సికింద్రాబాద్ & కల్కత్తా.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠు వర్తకులు, మదరాసు కన్పు.

లింబి : లాగము:—“ఉమ్మడి మార్”

ఇందుక్రింద కినుపరిచివేట్లలో ఉల్లిపై ముద్రలు బర్మానైజలకు లెగుమైనముల ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతిములు వగైరా కనులములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాబ్బిగుల నగలున్ను, కప్పులనుగానూ కావసినవారు మా కాటలాగులను శిప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పెంపుకురని ప్రార్థించుచున్నాము.

నిరుద్ధ భారతము

భారతము పంచవ నేడము. నిరుద్ధ భారతమును ఎంచు నేడమే ఇందు మాలమొదలగు పుట్టుగడ్డ. వారికిదాండాబాది నీచనామములు కలుగుటకు కారణములు. ఆ నామాలలో పుట్టిన మహాపురుషులు. గంభీరములో వాటికల గౌరవము. ఇప్పుడు పంచము లనుభవించు కష్టములు, మోసములు, అగ్ర భాగలకు వారు వెట్టుకొన్న మెట్టులు, ఇంకను అనేకవిషయములు గలవు నీచనామ లనుభవించు కష్టములు కర్మించిన ఘట్టమున గాని మెట్టు వెట్టుకొన్న పట్టున గాని ఒక్కపద్యము చాలను. గుండెలు నీరుచేయును. వెల రు. ౦-౮-౦ పుష్పకణి నాటకము ౦-౧౦-౦ వీరమతి నాటకము ౦-౧౦-౦ బాలవీరతు విలాపము ౦-౪-౦ సరసరసానామము ౦-౪-౦ రాజశేఖ-చక్ర-నికల ౦-3-౦ లలిత-లలిత మైనవల ౦-3-౦ ద్రాపదీదేవి చిత్రము ౦-3-౦

మంగిపూడి వేంకటేశ్వర్లు, కిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

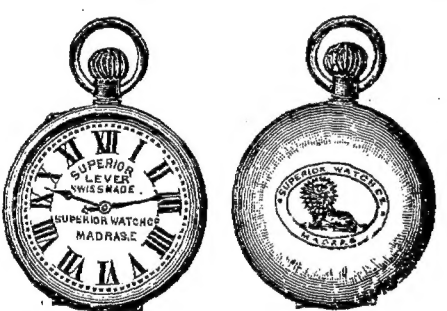
[పద్య కావ్యము.] వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయే సమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసెట్టి మొదట నెట్లుండె? కులభేదములేలకలిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పుబొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగా వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపునాదు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్య స్థితిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపడి విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గంభీరమైన మంచులుగ్ని ప్రాయము నిచ్చియున్నాను. శైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడినందు కార్మికోలై యందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 ఆర్యత్రయప్రతి 5-0-0 కర్పూలు 3-తే. కలయువారి చిరునామావలె వాయవ్యము. (4-12-14) దసమంచి శేషాద్రికర్మ, తెలుగుపండితుడు, మున్సిఫల్ హైస్కూలు, కడప.

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాస్యమున సువాసన గలిగించును. సౌఖ్యమును హెచ్చించును. రుచిని గలిగించును. స్వరమును స్ఫుటముగాను హెచ్చుస్థాయి గలిగిగానీ చేయును. సాతమలకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము. రాంబాలములో దీనికొనిన మిక్కిలి రుచించును. గొంతుకలో చల్లగమరకును. అజీర్ణమునకు ఆరుచికిని మంచి యును. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్చాస్య సుమల సువాసన గలిగించును. 3 అణాలు పోస్తుల్లెలు పంపినవో సోక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. ముదిరి పాకెట్టు అగ్గడా పోస్టేజిస్తాంపు యొక్రిందివారికి పంపిన పంపబడును. ముల్లరు ఫిప్పు 21 సుంకు రామ శెట్టిగారి, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టర్డు) వాచ్

5 సం|| ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

మేమిదివరకు రెండుతరగతిల స్వీడ్జర్లాండునుండి తక్కువ వెలలో నైగడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపుచుండనది యందఱ తెలిసినదే. ఈ ఘోరయుద్ధసమయమునను, భవ్యవైరములకు వెలదీయక మునుపటికన్న మేలిమిగ నుండవలయునను తలంపుతో నైచిత్రమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈ మాడతూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుబడియున్న అధికముగ తెలిసినను వీధిసాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నదేవలకే యిచ్చెదము. మనుపటి గడియారముకంటే మెంట్లు. ఇప్పుటిది గిల్లుమాన్ మెంట్లు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నంచించుచుండ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనీపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును. 'సింహము' గుఱుతుతో మాపేరు గడియారము వెలకమాత్రాలో చెక్కుబడియుండును. ఇదయే మాకు రిజిస్టర్డ్ ప్రైవేటుమాక్కు. దీని పరివాహిత మపూర్వము చక్కదాగముల కాపు లున్నుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున చుమ్మ మొదలై నవి చేరవు. వేయే? ఒకటితెప్పించిమాడుదు. ఈ గడియారము నుంచు వెట్టుమీద మాకంపెనీపేరు గడియారము పేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్టుమాక మాత్రమున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం|| ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపలుకుచుండినది గాన వెలకరకుండను. వీధిసాదలును గొనుడు రనియే తక్కువవెల నుంచితిమి. వెలగల్గెమైనను ఫలమధికమని యుభయమున తెలియను. దీనికి వెలకమాత్రానై మాప్రైవేటుమాక్కు చెక్కుబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప జేకనండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాక్కును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానముచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము యవక తృప్తికరముగ పోచేయును. పరుగెత్తినను, బారిపడినను, గుఱుతుప్రూఫ్ చేసినను కొన్ని గడియారములవలె ఆగదు. సమైనకాల మను చూపుచుండును. మే మారకకర్మించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరిశీలించిన సత్యావస్థయులు వెలియును. గడియారము వెట్టుపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టులోపల గ్యారంటీపత్ర ముతికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములలో) గొలుసుతో 3-0-0-0 ఈగడియారములను మావద్దదొరకును. ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0 రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0 మాచిరునామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాస్.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము

లో ప్రఖ్యాతి మైన మందు.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్ల పోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతము వంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు కలుగజేయు పోగలవు.

దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు కంఠభావచీటి చూచి కొనిన మోక్షము గలుగదు.

అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు బొంబాయి; లేక 6 తంబుస్సెట్టి, మదరాసు.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యానింతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరా రాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రిపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరవరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రింది విషయము లాలోచించుకొనబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను జెల్పు 40 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్ మరణములం దపూర్వముగ చంద్రగిలను. పెద్దయాత్రకృత్యమును 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర చంద్రాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య నౌకాధ్యక్ష నౌకాధ్యక్షుల రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంచిక చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అధ్యసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంచిక, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరలకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయకొను రిప్పటికొని మును (చందాదారులును కానివారును) దరివాస్తులను బాపుకొనుట యుదితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వార్షిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులు మాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేట, మదరాసు.

వనోషధి సార్వపరిణా

ఈ ఔషధమును బుట్టు దుగ్ధము నుండి పకల చర్మలోగమలను వాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాత వాయువుపోట్లు, కీళ్లపోట్లు, రక్తవికారములను గలిగిన ఆస్తి లోగమలను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంటె ఇంకా శక్తిగలిగిండును. పెద్దపడు కడుపునొప్పి వృద్ధిచేయును. దీనివలన కీళ్లపోట్లు జలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

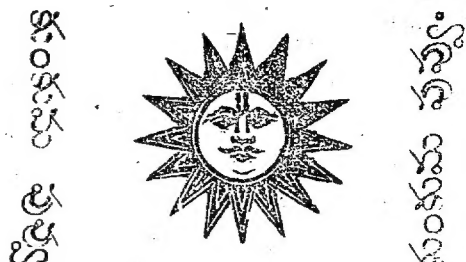
ఈ ఔషధమును వాడిన లోకలన కీళ్లపోట్లు మోచివేయవలయును. గనుమించును. రెండు రోజులు వాడిన లోకలన కీళ్లపోట్లు వాగును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0. ఉపయోగము:—ఇది చర్మమును పుష్టముగా జూపచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమునన్నిటాను (తాగు నీరు ముందు) నాగవల్లిలైలము పై పూతకు మును. ఈ రెండుకలిసి వెలరోజులకు సరిపోవుము 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసనవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాడు సూర్యమూర్తి గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషు ప్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హమ్మింగ్స్, బొంబాయి.

ఉచితము

ఆయుర్వేద శాస్త్రములం బొందు మార్గమును చూపు గ్రంథము. దీనిలో ఆయుర్వేదమున 20 వైద్య విషయములున్నవి. కోరినవారికి గాని పోస్ట్ పేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాజీ శేషరాజు 20 చీనాబజార్, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి. బేగంసాహిబ్.

ఒక కూర ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగము నయండు రోమమును చెడుపులేక శుభ్రముగా గలదును. చర్మము యొక్క స్వభావమైరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒక శ్రే. కల రిబిల్లు 1/2, రై 181.0-0 వి.పి. ఖర్చు 4 అ.

కె. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరుబేట, మదరాసు.

నూతనముగా వచ్చియున్నది బీట్ ఆర్ వాచ్

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. కేసుపొడి నీటివలనపోతే చేయబడినది తలమీదనునే బీగముగాద వున్నది ఒకానొకదరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది దానికారణముచేతనే యే బహుమానములేదు. బహుమానముల కన్నా గెడి యాముయొక్క పనిని చూచి సంతోషించండి.

సుందరమైన వాచిగలనుతో సుందరమైన వాచిపెట్టెనమేతము వెల రూ. 2-12-0 మాత్రమే.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ, నం. 7, కోప్ వెంకటాచలయ్యర్ సూడు, మదరాసు

సవిననాటకము రసవంతము. సంగీత విరసేన నిజయము.

ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రసభ్రాంసములు నాలుగంకముల చక్కని నాటకము. ఇది పండిత పాదుల కెల్లరకును శివసుకుమారుల ముఖ్యతైలిం వ్రాయబడినది.

కలయువా రీదిగున ఆడెస్సులను వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు తగినవారే భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా నియ్యబడును.

డి. వెల రూ. 0.8-0 అ

ఆకుల పాపారావునాయుడు, డిల్లీ రాజమండ్రి.

Or పిల్లారి శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు, జనరల్ మర్చెంటు, కాకినాడ.